

Izhaja vsak dan zjutraj razven
v ponedeljkih in dnevih po
praznikih. Posamezna številka
Din 1.—, tanskoletne 2.—; me-
sečna naročnina Din 20.—, za tu-
jino 80.—. Uredništvo v Ljub-
ljani, Gregorčičeva 23. Telefon
uredništva 80-70, 80-69 in 80-71

Jugoslovan

Rekopisov ne vračamo.
Oglaš po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68.
Podružnica v Mariboru, Alek-
sandrova cesta št. 24, tel. 29-60.
V Celju: Slomškov trg 4.
Pošt. šek. rač. Ljubljana 15.621.

Št. 80

Ljubljana, sreda, dne 8. aprila 1931

Leto II.

Nikolaj Titulescu,
dosedanji romunski poslanik v Londonu, ki mu
je kralj Karol poveril sestavo nove romunske
vlade.

Bolezen angleškega kralja

London, 7. aprila. AA. Kralj, ki je prispel v
četrtrek v grad Windsor, se je nekoliko prehladi-
l. Zato bo moral ostati nekaj dni doma. Komu-
nike ni bil objavljen. Poročajo, da je imel
mirno noč in da se počuti bolje.
London, 7. aprila. AA. Zdravstveno stanje
kralja Jurija je neizpremenjeno.

Nemški prometni minister v Rimu

Rim, 7. aprila. AA. Papež je sprejel v polurni
zasebni avdienci nemškega ministra za promet
Guerarda. Zvečer je nemški poslanik pri sveti
stolici dr. Bergen priredil nemškemu ministru
večerjo, ki so se je med drugimi udeležili tudi
državni tajnik kardinal Paccelli in drugi vati-
kanski dostojanstveniki. Pred povratkom v Nem-
čijo bo minister Guerard posetil še nekaj ita-
lijanskih letališč.

Volilne priprave na Turškem

Ankara, 7. aprila. AA. Volilni odbor turške
narodne stranke je na svoji snošni seji odbral
1300 kandidatur vojaških funkcionarjev za pri-
hodnje parlamentarne volitve. Odbor je nadalje
sklenil, zavrniti kandidature oseb, ki se sklicu-
jejo na usluge, storjene novemu režimu. Pri-
puščene bodo le kandidature poljedelcev in de-
lavcev, ki dejansko izvršujejo svoj poklic. Te
svoje sklepe bo odbor predložil pristojnim čini-
teljem v stranki v potrdilo.

Volilna nasilja na Bolgarskem

Sofija, 7. aprila. AA. Na včerajšnji seji so-
branja je posegel v debato o volilni reformi
sam predsednik vlade Ljapčev, ki je imel pri
tej priliki daljši govor o notranje-političnem
položaju na Bolgarskem. Med drugim je dejal,
da bodo imeli voditelji opozicijskih strank še
pred volitvami priliko, da obrazložijo svoje sta-
lišče pred krono.

Po odmoru je sobranje razpravljalo o inter-
pelaciji opozicijskih strank o predvolilnem nasi-
lju. Prvi je utemeljeval interpelacijo poljedel-
ski poslanec Georgije Markov. Zasedanje so-
branja bo trajalo do 18. aprila.

Sestanka v Villefranche-u ne bo

Pariz, 7. aprila. AA. Vesti o konferenci, ki naj
bi se vršila v Villefranchu o pomorskem spo-
razumu v prisotnosti predsednika Doumerguesa,
ministra za zunanje zadeve in ministra mornarice,
so neosnovane. Odbor za končno redakcijo
besedila tega sporazuma bo nadaljeval svoje de-
lo 14. t. m. v Londonu.

Bolgarski uradniki brez plač

Sofija, 7. aprila. 1. Kakor zatrjujejo bolgarski
listi, so uradniki in drugi državni uslužbeni na
Bolgarskem zelo nezadovoljni. »Utro« in »Zora«
poročata, da so državne blagajne prazne, tako
da državnim uslužbenecem ne morejo izplačati
njihovega zaslužka niti za mesec marec. Listi
menijo, da državni uslužbeni svojih plač ne
bodo dobili niti za velikonočne praznike (pra-
voslavne). Finančni minister je odredil, naj se
plače izdajo, čakajo pa še na poročila z de-
žele o stanju blagajin.

Napetost med ljudstvom v Jeruzalemu

London, 7. aprila. n. V Jeruzalemu vlada za-
radi raznega praznovanja različnih veroizpove-
di velika napetost, kakor je bilo to tudi v avgustu
leta 1929. Zato so vse angleške garnizije pri-
pravljene da v slučaju potrebe z letali odidejo
v Jeruzalem. V nedeljo so nedaleč od Jaffe pri
židovski koloniji Jaggotha Arabci iz zasede pri-
deli streljati na 7 židov in so dva žida in 1
židovko na mestu ubili, 4 žide pa težko ranili.

Velik sestanek državnikov v Londonu

**Briand, Beneš, Mussolini, Brüning, Curtius povabljeni v Chequers - Briand odklonil
povabilo - Mussolini baje pride - Nezadovoljstvo v Franciji vsled inicijative angl. vlade**

London, 7. aprila. d. K napovedanemu
potovanju nemškega državnega kancelarja
dr. Brüninga in zunanjega ministra dr.
Curtiusa v London javljajo listi, da bosta
nemška državnik 29. aprila odšla iz Ber-
lina in prišla 1. maja v London, kjer bo-
sta gosta ministrskega predsednika Mac
Donalda na njegovem posestvu. Nemška
državnika ostane na angleških tleh do
4. maja. Listi dalje javljajo, da je angleška
vlada prav tako povabila tudi Brianda in
Mussolinija, naj prideta 1. maja v Anglijo.
Briand je povabilo odklonil, češ da je zelo
zaposlen. Mussolini pa se še ni izjavil. Ker
je angleški poslanik v Berlinu, ki je po-
sredoval sestanek angleških in nemških
državnikov, in sicer po nalogu Mac Donal-
da in Hendersona, prispel v Prago, so se
razširile vesti, da je bil tudi češkoslovaški
zunanj minister dr. Beneš povabljen v
London. Ta načrt sestanka evropskih dr-
žavnikov v Londonu pa je starejšega da-
tuma kakor projektirana nemško-avstrij-
ska carinska unija. Angl. vlada je hotela
že preje razpravljati z različnimi državni-
ki, zlasti z nemškimi na angleških tleh o
razorožitveni konferenci in pripravi za njo.

Berlin, 7. marca. AA. V tukajšnjih poli-
tičnih krogih je napravila vest iz Londona
o tem, da bo angleška vlada povabila dr.
Brüninga in zunanjega ministra dr. Cur-
tiusa na zasebni prijateljski sestanek v
Chequersu, globok vtis. Vest je priobčil
londonski »Times«. Pristojni krogi v Ber-
linu so vest potrdili. Ta sestanek je že bil
dogovorjen pred objavo pogodbe o nem-
ško-avstrijski carinski zvezi. Dr. Brüning
in Curtius se bosta povabilu odzvala. Na
sestanku bo šlo za intimen in prijateljski
razgovor o vprašanjih med Nemčijo in An-
glijo.

Berlin, 7. aprila. n. Dr. Curtius in dr.
Brüning sta sprejela povabilo angleške
vlade, da v začetku maja posetita Mac Do-
nalda in Hendersona. Poset bi se bil imel
izvršiti že meseca aprila, izgleda pa, da so
nemški državniki ta mesec preveč zapo-
sleni. Ob istem času prideta v London tu-
di zastopnika italijanske vlade ministra
Grandi in Cirianni.

London, 7. aprila. n. »Daily Herald« jav-
lja, da je sigurno, da bo tudi Mussolini
sprejel povabilo za prihod v London na
sestank z nemškimi in angleškimi mini-
stri. Prvi teden meseca maja prideta v
London Grandi in event. tudi Mussolini.

Pariz, 7. aprila. AA. Casopisje je zelo
nezadovoljno z angleškim povabilom Brü-
ningu in Curtiusu, naj posetita Chequers.
Listi desnice pravijo, da Macdonald hoče
vsiliti Anglijo svetu za razsodnika. Poroča-
jo, da je bil povabljen tudi francoski zuna-
jni minister Briand, ki je pa povabilo odk-
lonil. Nekateri listi menijo, da Anglija
hoče pridobiti Nemčijo za to, da bo pred-
sednik svetovne razorožitvene konference
Macdonald in da bo konferenca zborovala
v Londonu. »Daily Herald« objavlja uvod-
nik, kjer izrecno to zahteva in tako potr-
juje gornje mnenje.

Pariz, 7. aprila. AA. »Echo de Paris«
doznava, da je Briand sporočil v London,
da se žal ne bo udeležil sestanka,
ki bo med Brüningom, Curtiusom in Hen-
dersonom.

Po mnenju »Journala« je 7. maj prebli-
zu predsedniškim volitvam v Franciji.

»Oeuvre« takisto poroča, da je Briand
odklonil povabilo na sestanek v London,
zaradi bližnjih predsedniških volitev v
Franciji.

Pariz, 7. aprila. n. Vsi listi v svojih ko-
mentarjih popolnoma odobravajo Briando-

vo stališče, da je odklonil povabilo v Che-
quers. To povabilo označujejo listi kot ja-
ko neprimerno in obžalovanja vredno.

Pariz, 7. aprila. r. »Temps« objavlja po-
ročilo iz Rima, v katerem analizira stališče
italijanskega tiska glede avstrijsko-nemške
pogodbe. List ugotavlja, da razglajajo vsi
fašistovski listi, da bo Italija zavzela o
pravem času povsem jasno stališče, češ, da
sedaj mora vprašanje dodobra proučiti.
Misli se, da se to proučevanje nanaša pred-
vsem na položaj avstrijskega in nemškega
trga. Nekateri gospodarstveniki zastopajo
stališče, da Italija potrebuje nemški trg za
oddajanje svojih poljskih pridelkov. Izvoz
teh pridelkov pa ogroža povišanje nemških
carin na uvoz omenjenega blaga. Zato naj
bi Italija izkoristila sedanji položaj v svr-
ho ureditve svojih trgovskih odnosov,
oziroma razširjenja podlage carinske unije.

List pripominja, da je le težko verovati,
da bi glede tega vprašanja bili odločilni
za Italijo le obziri čisto trgovinske narave,
ko je vendar jasno, da je po prikriti pri-
pravi priključitev Avstrije k Nemčiji pri-
zadeta vsa dosedanja zunanja politika
Rima.

»Le Temps« dalje naglašja, da si ni mo-
goče misliti, da bi dejstvo, da se ustvarja
v srednji Evropi blok pod vodstvom Nem-
čije, kar pomeni obnovitev prodiranja na
vzhod in proti Trstu, bilo za italijansko-
diplomacijo manjše važnosti nego njeno
skrbni in bojzani glede upliva Male antante
in Jugoslavije.

Milan, 7. aprila. n. Mussolinijev list »Po-
polo d'Italia« javlja iz Rima, da so tam
prepričani, da bo nemško-avstrijska carin-
ska zveza preprečila razširjenje Male an-
tante na druge obdonavske države. Italija
bo še dalje čuvala svoje interese in paz-
ljivo spremljala razvoj razmer.

Za vlado močne roke v Romuniji

**Kralj hoče koncentracijski kabinet, ki naj odpravi borbo med starimi in novimi po-
krajnami ter ustvari nov tip romunskega ljudstva - Titulescu bo sestavil vlado osebnosti**

Bukarešta, 7. aprila. n. Kljub pričakova-
nju, da bo vlada g. Mironescuja še ta me-
sec podala ostavko, je izzvala vest o ostavi-
ki vlade v vseh političnih krogih veliko
razburjenje. Ta sprememba je iznenadila
politični svet zaradi tega, ker bi se bila
morala po vseh napovedih vršiti šele kon-
cem aprila.

Takoj po svojem povratku v domovino
je kralj želel, da bi se sestavila koncentra-
cijska vlada. Poveril je mandat maršalu
Presanu. Ta pa ni mogel izvršiti svoje mi-
sije. Zaradi tega so tedaj opustili namero,
vlado pa je sestavil Mironescu, človek kom-
promisa, ki je hotel zblížiti stranke med
seboj in pripraviti teren za koncentracijo
ali prehod v drug politični režim. Miro-
nescu je sprejel zelo nepopularno nalogo,
da pripravi novi proračun, s katerim se
nalagajo ljudstvu novi davki, in nekoliko
nepopularnih zakonov. Njegova vlada je
bila vlada žrtve, ki pa je tudi sama sebe
žrtvovala. Vsega tega koncentracijska vlada
pa v interesu svoje popularnosti in na-
daljnega obstoja ne bo mogla storiti. Do-
sedanji vladi pa tudi ni uspelo stvoriti do-
brih odnosov med posameznimi strankami,
predvsem med staro kraljevino in
Transilvanijo. Med tema obema deloma
Romunije se nadaljujejo brezplodne borbe,
ki ogrožajo že temelje romunskega politi-
čnega življenja. Zaradi tega je kralj v inte-
resu duhovnega edinstva in ustvaritve no-
vega skupnega tipa romunskega ljudstva
sklenil, da koncentrira vse sile naroda, ko-
likor bodo zahtevali to novi nazori.

Njegovo vlado naj bi sestavil Titulescu.
Delovala naj bi brez parlamenta. To pa za-
radi tega, ker kralj predsednika zbornice
in senata ni povprašal za svet pri poverit-
vi mandata za sestavo vlade, kakor je bilo
doslej v parlamentarni praksi. Kralj je Ti-
tulescu enostavno poveril mandat za se-
stavo nove vlade. Titulescu namerava se-
staviti vlado osebnosti, o čemer se v po-
slednjih dneh že mnogo govori. Kralj je

snoči sprejel v avdienci Mironescuja in
Julija Bratianuja. Mironescu se je sestel s
šefom liberalne stranke Duco in s šefom li-
beralnih disidentov Jurijem Bratianujem.

Pariz, 7. aprila. AA. Romunski poobla-
ščeni minister v Londonu Titulescu je da-
nes potoval skozi Pariz v Bukarešto, ka-
mor potuje na poziv romunskega kralja, ki
mu je poveril mandat za sestavo vlade.

Berlin, 7. aprila. n. Romunski finančni
minister Popovici, ki je prišel sem, je izja-
vil, da je edino mogoče koncentracijski ka-
binet. Titulescu pride jutri v Bukarešto, dr.
Maniu pa pride v petek. Med romunskimi
strankami ni takih zaprek, da bi koncent-
racijski kabinet ne bil mogoč. Narodna
kmečka stranka se ni nikoli izjavila proti
koncentracijski vladi.

Nove izjave čsl. zunanjega ministra dr. Beneša

**Češkoslovaška odločno proti avstrijsko-nemški pogodbi — Za evrop-
sko in proti nemški rešitvi vprašanja**

Praga, 7. aprila. d. Na velikonočnem
kongresu češkoslovaške narodne socialis-
tične stranke je zunanji minister dr. Ed-
vard Beneš v svojem poročilu med drugim
izjavil tudi to-le:

»Načrt nemško-avstrijske carinske zveze
po moji sodbi gospodarsko nikomur ne
pomaga. Zato sem proti njemu. Pa tudi
zato, ker je to načrt, ki bi škodoval živ-
ljenske interese Češkoslovaške, politično s
tem, da pripravlja priključek Avstrije k
Nemčiji, gospodarsko pa s tem, ker bi
imel za posledico pri nas znatno gospo-
darsko škodovanje. Mi ta cilj iz formalnih
razlogov odklanjamo, ker je bil ves načrt
kot že dovršena stvar drugim predložen.
Če kdo zahteva, da danes drugi pristopijo
k pogodbi, ki sta jo dve državi zaupno v
svojem smislu in duhu sklenili, potem iz-
ziva to v vsaki državi, ki spoštuje sebe,
tudi če ne dela, kakor je to pri nas, no-
bene prestižne politike, le hladno spre-
jem, če ne takojšnjo in odločno odkloni-
tev. Mi smo za evropsko, nikakor pa ne
za kako nemško-avstrijsko rešitev. Češko-
slovaška ne vidi brez sporazuma z država-
mi Male antante, z Italijo in Francijo in
seveda tudi ne brez sporazuma z Nemčijo
nobene možnosti, da bi se kontinentalna
Evropa na kakršenkoli način na novo obli-

kovala. Mi smo za sodelovanje vseh, ne pa
samo nekaterih ali celo nekaterih proti
drugim.

Nasha zunanja politika je v tej stvari
trdna in gotova. Mi smo pripravljeni na
vse eventualnosti. Sporazumeli smo se ta-
koj s Francijo in z državami Male antante
in smo z njimi na isti črti gospodarske po-
litike. Zato smo si glede tega v enakem
obsegu tako v stvari sami kot glede po-
stopka popolnoma edini. Svoje interese
bomo mirno in trdno branili in prepirali
sem, da jih bomo ohranili. Edini smo si
tudi z Anglijo, da se mora zadeva odlo-
čiti pri Društvu narodov. Društvo narodov
pa ne more, če neče zatajiti svojega last-
nega bistva in svojih dolžnosti, sprejeti
nobene druge rešitve kakor evropske. —
Imeti moramo svoj pozitiven program
splošnega sodelovanja. Toda ugotavljamo
tako, da mora biti v takem načrtu obse-
ženo sodelovanje vseh velesil in ne samo
Nemčije. Brez soglasja med Parizom in
Berlinom in brez sporazuma z Italijo in
Anglijo se ne da v Evropi mnogo pozitiv-
nega začeti. Pri tem pa želimo in upamo,
da zaradi vseh teh dogodkov ne bodo tr-
peli naši dobri sosedski odnosi z Avstri-
jo in Nemčijo.

Karteli povzročajo draginjo

Nič novega ni, da bi v Jugoslaviji živeli mnogo bolje in v veliko večjem blagostanju, če ne bi bilo teh ali onih nerednosti, in napak. Zlasti v popreobratnih časih je bilo teh sčee silno mnogo, a dosti jih je ostalo še do danes, pa čeprav vsi vemo, da imamo škodo od njih. Med te spadajo tudi razni karteli, ki vidno ali nevidno obvladujejo posamezne trge.

Ti karteli so že davno izgubili svoj prvotni namen, da bi z izločenjem nepotrebnih medsebojnih konkurenec pocenili proizvodne stroške in s tem koristili tudi splošnosti. Zalibog pa so takšni karteli, ki bi edino smeli obstojati, v Jugoslaviji že čisto izumrli. Mesto njih pa so nastali drugi karteli, ki pa imajo samo ta namen, da z izločenjem vsake konkurence zagotovijo vsem članom kartela čim večji dobiček na škodo konsumentov, to je javnosti. Ravno v zadnjem času so naši listi pisali dokaj obširne o škodljivem delovanju teh kartelov in čas je že enkrat, da se debata o tem delovanju kartelov nadaljuje, ker je res že preneumno, da mora vsa jugoslovanska javnost plačevati neobhodno potrebne stvari predrago, ker se noče nekaj ljudi odreči prevelikemu dobičku. Da bo stvar še jasnejša, treba še pripomniti, da je ogromna večina teh članov kartelov tujcev, ki niti ne živijo v Jugoslaviji. Tako moramo prenašati pomanjkanje in drago plačevati neobhodne potrebe zato, da gre denar iz dežele in da s tem povečujemo gospodarsko krizo. Pač dvakraten vzrok, da jugoslovanska javnost nastopi proti temu škodljivemu postopanju kartelov.

Sladkor, kvas, pivo, železo in še cela vrsta drugih predmetov so danes v oblasti kartelov. Kolikor zahtevajo ti, toliko mora plačati jugoslovanski konsument in naj bo cena še tako pretirana. Prav tako pa je tudi pod diktatom kartelov jugoslovanski producent. Tako mora sadilec sladkorne pese oddajati svoj pridelek za ceno, kakor ga določi tovarna in čeprav ima ta vsled zaščitne carine ogromen dobiček, ne dobi od tega dobička naš producent niti pare. Škoda, ki jo povzročajo karteli, je torej tudi v tem pogledu dvojna in tako konsumenti ko producenti morajo delati za večji dobiček kartelov in njih tujih gospodarjev.

Vse to je nad vse jasno, vse to ve že od nekdanje jugoslovanske javnosti, ali do zboljšanja še ni prišlo. Jugoslovanski časopisi so sicer že opetovano nastopili proti temu odiranju konsumentov, ali vse je bilo zaman in redno je vsaka akcija proti temu pogubonosnemu delu kartelov zapala v mrtvilo. Večno pa ta indolenta jugoslovanska javnost vendar ne sme trajati in zato treba enigemo in z železno doslednostjo nastopiti proti vsem kartelom, ki po nepotrebnem draže neobhodne potrebe.

Predvsem pa mora tudi zmagati pravilno pojmovanje zaščitne carine. Prav in dobro je, da država štiti domačo industrijo in izplača se, da jugoslovanski konsument potrpi tudi par let, da dobi nato domači produkt po isti ceni kot tuj. Kajti s tem se zaposlijo naši ljudje in s tem ostaja denar v deželi, ki zopet odpira vsemu prebivalstvu pot k napredku. Nobenega smisla pa nima zaščitna carina, če služi samo odiranju konsumentov. Dokazano je danes, da bi n. pr. naše sladkorne tovarne mogle brez škode za poštno dividendo prodajati sladkor po par dinarjev ceneje. Samo malo odločne in poštene volje je treba in takoj more biti sladkor cenejši in takoj bo v vsaki jugoslovanski rodbini več denarja. In kakor je s sladkorjem, tako je tudi z vsemi drugimi izdelki, ki jih obvladajo karteli.

Itak nismo Jugoslavlani premožen narod in vsaka jugoslovanska družina mora gledati na vsako paro, da vzdrži do prihodnje plače. Na drugi strani pa vidimo, da mečemo vsako leto tujim delničarjem milijone in milijone zastoj in da mirno trpimo, kako se oni organizirajo, da bi nas boljje odrl.

Vsa zadeva ni samo važna z narodno gospodarskega stališča, temveč postaja že stvar narodnega ponosa. Saj se nam morajo tuji bogataši na glas smejeti, ko prejemo iz Jugoslavije masne milijone, ker smo mi tako nezreli, da trpimo njih gospodstvo nad nami. Ti tuji delničarji se igrajo z nami, ko da smo sami nezreli otroci, ki se jih vleče, kakor se komu poljubi. Naravnost sramota za našo narodno zavest postajajo tako karteli.

Zato pa treba pričeti boj proti škodljivemu delovanju kartelov na vsej črti in ta

Tajna pogodba med Italijo in Španijo

Primo de Rivera se je bil obvezal, da prepusti Italiji v slučaju nove vojne Balearsko otočje

Pariz, 7. aprila. AA. Časopisje komentira tajno pogodbo, ki je bila svojčas sklenjena pod diktaturo pokojnega generala De Riverre z Mussolinijem.

Po poročilu lista »L'Information« iz Madrida je zunanji minister grof Romanones priznal, da je bila taka pogodba v resnici sklenjena leta 1928, da pa gre samo za trgovinska vprašanja. Grof Romanones je naprosil špansko časopisje, naj obdeluje

to vprašanje z največjo previdnostjo.

Pariški listi dvomijo v iskrenost teh in podobnih španskih izjav in opozarjajo na izjavo bivšega španskega ministra za zunanje zadeve Santiaga Albe, ki je pred tremi leti dejal, da se je Španija s to pogodbo obvezala prepustiti Italiji v primeru nove svetovne vojne Balearsko otočje kot oporišče za vojne operacije italijanske mornarice.

Gospodarski odnosi med Nemčijo in Rusijo

Sodba fašistovskega lista — »Nemčija se čedalje bolj orijentira napram Rusiji«

Rim, 7. aprila. n. »Il Lavoro Fascista« v uvodnem članku poudarja, da koncem maja poteče trgovinska pogodba med Nemčijo in sovjetsko Rusijo, ki je bila sklenjena leta 1926. Z zanesljive strani se doznavajo, da se vodijo pogajanja med Moskvom in Berlinom za novo pogodbo. »Il Lavoro Fascista« trdi, da je mnogo simptomov, po katerih se da soditi, da so trgovinske zveze med Nemčijo in sovjetsko Rusijo v stalnem razvoju. Interesi Nemčije in sovjetske Rusije se vedno bolj skladajo in postajajo vedno intimnejši. Po zanesljivih informacijah je letni trgovinski pro-

met med Nemčijo in sovjetsko Rusijo prekorajl že 5 milijard lir. Iz tega se da sklepati, da se Nemčija čedalje bolj orijentira proti Rusiji in se udeležuje gospodarske in industrijske obnove svojega vzhodnega soseda. Solidarnost teh dveh držav na gospodarskem polju je vedno očitnejša. »Il Lavoro Fascista« opozarja, da morajo v današnjih težavnih gospodarskih prilikah vse druge države skrbeti, da svojo trgovino ojačajo. Zato mora tudi Italija kljub političnemu nasprotstvu okrepiti svoje trgovinske zveze s sovjetsko Rusijo.

Povratak ministra Serneca

Beograd, 7. aprila. AA. Danes se je vrnil v Beograd minister za šume in rudnike inž. Dušan Sernec.

Novi škof evangeljske cerkve

Zagreb, 7. aprila. k. Danes je bil v Zagrebu končno izvoljen za prvega evangeljskega škofa v naši državi dr. Filip Popp, dosednji škofovski administrator. Za svetnega cerkvenega predsednika nemške evangeljske cerkve pa je izvoljen dr. Viljem Roth. Oba sta bila izvoljena soglasno. Izvolitev dr. Poppa mora sedaj potrditi še Nj. Vel. kralj. Izvolitev ve-
lja za 12 let.

Odlikovanja

Beograd, 7. aprila. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil na predlog prometnega ministra odlikovan z redom sv. Save III. stopnje svetnik češkoslovaških državnih železnic Jan Pospíšil.

Konzulski eksekvatur

Beograd, 7. aprila. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča: Vlada republike Urugvaj je imenovala g. A. Ivanovića za častnega vicekonzula na Sušaku. Jugoslovanska vlada mu je podelila eksekvatur.

Beograd, 7. aprila. AA. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine sporoča:

Predsednik češkoslovaške republike je imenoval g. Stanislava Velartipeko za konzula češkoslovaške republike v Skoplju. Jugoslovanska vlada mu je podelila eksekvatur.

Slava društva »Srpska majka«

Beograd, 7. aprila. I. Društvo »Srpska majka« je danes slavilo tradicionalno slavo. Poleg mnogih odličnih gostov se je slave udeležila tudi Nj. Vis. knežinja Olga. Odposlanec prosvetnega ministra g. Hofmanović je izročil članicam uprave odlikovanja.

Koncert društva »Cankar« v Beogradu

Beograd, 7. aprila. I. Kulturno in prosvetno društvo »Cankar«, ki so v njem vključeni slovenski delavci in uradniki v Beogradu, priredi v nedeljo 12. t. m. ob 8.30 zvečer v veliki dvorani hotela »Union« v Kosovski ulici koncert pevskega zbora. Na programu so kompozicije Klemenčiča, Kimoveca, Zajca, Adamiča itd. Zbor vodi g. Leopold Mejac.

Velik tujski promet na naši obali

Sušak, 7. aprila. k. Ob velikonočnih praznikih je posetilo našo obalo veliko število tujcev, zlasti Nemcev, v Crikvenici že v soboto v hotelih ni bilo nobenega prostora.

Split izvozna luka za Madjarsko

Split, 7. aprila. k. V Split je dopotoval debrecinski vseučiliški profesor dr. Kovacs, ki ima nalogo proučiti možnost, da splitška luka postane izvozna luka za madjarsko blago. O izvozu madjarskega blaga preko Splita se je začelo govoriti že pred nekaj leti in skrajša je izgledalo, da postane Split velika izvozna luka za madjarsko blago. Stvar pa je kesneje iz različnih vzrokov obšla. Naša oblastva so si na vse načine prizadevala, da ustrežejo, kolikor je le mogoče, madjarskim prizadevanjem glede tranzita. Prav tako hočejo tudi sedaj iti Madjarski na roko, in to tem bolj, ker je prišla inicijativa od madjarske službene strani. Split ima vse pogoje, da postane velika izvozna luka, manjkajo ji samo potrebna skladišča.

boj nadaljevati tako dolgo, dokler bodo striti vsi oni karteli, ki zlorabljajo svoj položaj. Boj proti tem kartelom je zahteva jugoslovanske nacionalne zavesti in zato morajo ta boj voditi vsi, ki so v službi jugoslovanske misli. Na svoji zemlji svoj gošpod, mora biti Jugoslovanc, ne pa kartel tujih delničarjev.

Velik shod narodnih rudarjev v Trbovljah

Na veliki petek se je vršil v dvorani gostilne Forte na Vodah velik shod, ki ga je sklicala tukajšnja krajevna organizacija Narodne strokovne zveze, katerega se je udeležilo okrog 1000 rudarjev. Ta shod je zopet dokazal, da narodni pokret med našimi rudarji nevdružno napreduje, zlasti v zadnjem času, ko so voditelji Narodne strokovne zveze vzeli inicijativo za reševanje težkih rudarskih vprašanj v svoje roke in so že vidni razveseljivi rezultati prvih intervencij.

Shod je otvoril predsednik NSZ g. Miha Koren, ki je uvodoma predložil žalosten položaj, v katerem so rudarji. Prvi uspehi, ki jih je dosegla naš narodna rudarska delegacija pri ministrstvih, so taki, da mora postati vsak rudar prepričan, da se da doseči pomoč rudarju samo s pomočjo narodne strokovne organizacije, ki bo tudi v bodoče z uspehom zastopala interese rudarskega delavstva.

Nato je nastopil g. Jakob Struc, ki je poročal o konferenci glede brezposelnosti, ki se je vršila 27. marca v ministrstvu za šume in rude v Beogradu. Z g. Skrinjarjem sva se sama podala v ministrsko predsedništvo, kjer sva se informirala o rezultatu zadnje intervencije Narodne rudarske delegacije. Takoj sva bila vprašana, če sva zastopnika narodnih rudarjev, narodnih rudarjev, naker se je nama pojasnilo, da so bili vsi predlogi Narodne rudarske delegacije vzeti v temeljit pretes ter nato oddani pristojnim ministrstvom z nalogo, da vse predloge, ki jih je pisмено iznesla zadnja narodna rudarska delegacija, spoštevajo. — Preljeli smo tudi zagotovilo, da je vprašanje praznovanja rudarjev ugodno rešeno, ker so že izvršeni ukrepi, da se bo v bodoče praznovanje znatno omililo. Dosegel se je sporazum, po katerem se bo v aprilu sicer še praznovalo, ker se bo jemalo 2/3 železnici dobavljenega premoga iz zaloge, 1/3 pa iz dnevne produkcije, meseca maja pa 1/3 iz zaloge in 2/3 iz dnevne produkcije, v juniju pa se bo delalo 1 teden 6 dni, drugi teden pa 5 dni, tako da se bo potem takem praznovanju le en dan v 14 dneh, kar pomeni skoraj popolno likvidacijo rudarske krize. — Da se bo moralo v mesecu aprilu in maju še vseeno praznovati, leži vzrok v velikih zalozah premoga, ki znašajo skoraj 230.000 ton, katere se bo moralo izrpati, ker se sicer premog pokvari. — Izvršen je torej temeljit preokret v korist rudarjev, kar se je izvršilo po zaslugi delegacije Narodne strokovne zveze, ki je s svojim velikim vplivom na merodajnih mestih v Beogradu dosegla tako zadovoljive uspehe. — Govornik je nato naglasil s prav posebnim poudarkom, da se je situacija po 6. januarju v Beogradu temeljito spremenila v prid rudarjev. Danes Beograd ne zahteva od nas, da moramo dati mi najprvo, predno nam bi dal on, marveč je danes Beograd dal že v naprej, zato pa je sedaj tudi naša dolžnost, da damo tudi mi...! (To se pravi, da mora delavstvo usmeriti svoje mišljenje v narodni pravice ter se organizirati v narodni delavski organizaciji).

Govornik je nato poročal o brezposelnem podpornem fondu, ki je bil ustanovljen na konferenci 27. marca t. l. pri ministrstvu za rude in šume v Beogradu. Na tej konferenci so bili izneseni trije predlogi, kdo naj upravlja brezposeln podporni fond za rudarje. Mi smo zastopali stališče, da naj upravlja ta fond II. skupina, dočim je dr. Topalović zagovarjal upravo fonda po Bratovskih skladnicah. Zmagalo je stališče dr. Topalovića, t. j. zastopnika onih organizacij, ki so svojčas najglasnejše vpile, da v Bratovskih skladnicah diktirajo podjetniki. Ko smo predlagali, da naj bi se stekli v brezposeln podporni fond tudi oni prispevki, ki jih dodelje plačuje delavstvo v Delavsko zbornico, t. j. 3% (splošno odobranje), tako da bi plačevalo delavstvo skupno z novim prispevkom 4 1/2%, je dr. Topalović, ki je tudi podjetnik, ugovarjal, kar je zelo značilno. Zelo sem pa bil presenečen, ko sem zvedel, da so baje novoizvoljeni zaupniki II. skupine naslovili na merodajno mesto pritožbo, češ da nimam več pravice zastopati interese rudarskega delavstva, ker nisem bil izvoljen. To pritožbo je naš rudarski glavar g. inž. Strgar zavrnil. Končno je Struc še omenil, da se mu je posrečilo pri tej priliki izločiti iz osnutka novega rudarskega zakona še nekatere določbe, ki so neugodne za rudarsko delavstvo. Med drugim se mu je posrečilo doseči, da ostane rudarjeva mezdila v naprej nerubljiva, kar je zlasti v današnjih težkih časih velikega pomena za naše rudarje. Dalje je skušal tudi doseči spremembo ene določbe, ki se glasi, da se mezde izplačujejo 14 dnevno zalič mesečno. Poročilo delegata g. Struca, ki je bilo nato dano na glasovanje, je bilo z velikim zadovoljstvom soglasno sprejeto.

Gospod Koren je zatem dal na glasovanje sledečo pozdravno brzojavko ministru g. dr. Strkiću: »Rudarji, zbrani na velikem shodu Narodne strokovne zveze v Trbovljah Vam izrekajo svojo najiskrenejšo zahvalo za ljubeznivi sprejem naše narodne rudarske delegacije in za velikodušno pomoč, ki ste jo izkazali našim trpečim rudarjem in najtežjih časih.« Tudi ta brzojavka je bila z velikim zadovoljstvom soglasno sprejeta.

Končno je g. Koren naglašal, da je pokret narodnih rudarjev v revirjih zavzel mogočen razmah, kajti rudarji so po sijajnem uspehu naše narodne rudarske delegacije v Beogradu popolnoma uverjeni, da je rešitev njihovih najbolj perečih socialnih problemov mogoča edino s pomočjo Narodne strokovne zveze, ki bo v bodoče zastavila vse svoje sile, da doseže čim večje uspehe za rudarje. Sedaj se bo morala umakniti demagogija realnim dejanjem. To so pokazali prvi uspehi naše narodne rudarske delegacije na merodajnih mestih v Beogradu, katerim bodo sledili še nadaljnji. Naš narodni pokret je vsal, toda ta pokret potrebuje tudi finančnih sredstev, zato naj vsak rudar naše gibanje financirno podpre, da nam v tem oziru delovanje ne bo ovirano. — Nato je bil sijajno uspešno narodni shod rudarjev zaključen.

VREMENSKA NAPOVED

Dunaj, 7. aprila. d. Večerna vremenska napoved meteorološkega zavoda za jutri: Precej jasno, skrajna nekaj hladneje, kasneje pa se temperatura zviša.

Obisk poljskih študentov

Beograd, 7. aprila. I. Danes dopoldne so sluhatelji poljedelske fakultete iz Poljske, ki so včeraj dopoldne dospeli v Beograd, posetili Topolovo in Oplenac, kjer so se poklonili ostankom kralja Petra Velikega Osvoboditelja. Na Oplencu so ostali dalj časa in si ogledali tudi kraljevo zadušnico.

Na svojem potovanju po Jugoslaviji bodo posetili tudi Ljubljano.

Konference o novem zakonu o socialnem zavarovanju

Beograd, 7. aprila. AA. Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje je predložilo gospodarskim zbornicam finančno pojasnilo k novemu zakonu o socialnem zavarovanju. Opombe k temu pojasnilu in k novemu socialnemu zakonu naj bi zbornice sestavile v najkrajšem času in jih izročili ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje do 15. t. m.

V zvezi s sklepom gospodarskih zbornic, da bodo v vprašanju revizije socialne zakonodaje nastopile skupno, je bila v obrtniški zbornici v Beogradu konferenca s sledečimi sklepi:

1. da se sestava referata oziroma opomb poveri zastopniku zagrebške zbornice v Beogradu
2. da se poročilo oziroma opombe sporoče pravočasno vsem zbornicam;
3. da bo 15. t. m. ob 10. dopoldne v dvorani obrtniške zbornice v Beogradu konferenca zastopnikov gospodarskih zbornic zaradi skupnega koraka zbornic pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje;
4. da gospodarske zbornice tudi po drugih prilikah v tem vprašanju nastopijo skupno.

Državna trošarina na žganje

Beograd, 7. aprila. AA. Davčni odelek finančnega ministristva je poslal davčnim upravam okoličnic, v kateri naglašajo, da se množe primeri, da pridelovalci žganja iz lastnih surovin in na lastnih zemljiščih prodajajo žganje brez prijave oblastvom, da bi mogle kucem predpisi državno trošarino.

Ker tudi ti kupci ne prijavijo žganja, ostane državna trošarina neporavnana.

Da se zavaruje državne interese, je ministrstvo financ odredilo, da morajo v takih primerih, ko pridelovalci žganja iz lastnih surovin in na lastnih zemljiščih prodajajo žganje in tega ne prijavijo, ter ako tega ne store kupci, ti pridelovalci žganja plačati državno trošarino, toda brez kazni.

Izvoz vina iz Dunavske in Moravske banovine

Beograd, 7. aprila. AA. Na zahtevo oddelka za rastlinske pridelke je ocnološka postaja v Vukovu pri Negotinu poslala ministrstvu za kmetijstvo poročilo o izvozu vina v mesecu decembru 1930 ter januarju-, februarju in marcu leta 1931. Po tem poročilu ocnološke postaje je donavska banovina izvozila v omenjenem času 5.288.518 litrov vina, moravska banovina pa 7.790.000 litrov vina. Izvozilo se je v tele poedine države: v Italijo 4.104.729 litrov, v Švico 486.495 litrov, v Češkoslovaško 360.471 litrov, v Avstrijo 253.642 litrov, v Francijo 70.149 litrov, v Poljsko 47.712 litrov, v druge države pa 34.846 litrov.

Šest železniških uradnikov ustreljenih v Rusiji

Moskva, 7. aprila. AA. V Rjazanu je bilo za Veliko noč ustreljenih 6 železniških uradnikov. Bili so obtoženi zaradi sabotaže in obsojeni na smrt.

Kap zadela brezposelnega knjigoveza

Ljubljana, 7. aprila. Na Sv. Petra cesti je stopil danes popoldne v gostilno »Pri Bobenku« starejši brezposelni knjigovez Paik Miroslav in sedel sam k mizi. Naročil je nekaj pijače. Okrog 6.30 pa ga je nenadoma zadela kap, ki ji je kmalu nato podlegel. Obvestili so rešilno postajo, odpeljali pa so ga z drugim vozom v mrtvašnico pri Sv. Krištofu.

Zverinski morilec Mohorko se je hotel soditi sam

Ko so ga prijeli, se je Rudolf Mohorko hotel zabosti z nožem - Cinično je pripovedoval, kako je z nekim pomagačem pobil vso Dobajevo družino - Priznanje težkih zločinov

Maribor, 7. aprila.

Po umoru Dobajeve rodbine v Jelovcu pri Kamnici so bile po vsem ozemlju razposlane orožniške patrulje, pa tudi policija v Mariboru je bila v nedeljo in včeraj v strogi pripravljenosti. Vkljub vsemu temu pa morilec ni bilo mogoče izslediti.

Prva sled

Nenadoma pa so snoči odkrili za njim prvo sled. Nekaj potnik, ki se je odpravil ob 18:40 s koroške postaje z vlakom v Dravsko dolino, je tamkaj službojujočemu stražniku Zajcu od obmejne komisarijata izjavil,

da se morilec Rudolf Mohorko mudi v gostilni Lobnik v Slivnici.

Stražnik je nato nemudoma telefonično obvestil detektiva Antona Kunčiča, ta pa predstojništvo mestne policije. Predstojnik g. Vekoslav Kerševan je takoj alarmiral policijo in se tudi sam takoj v spremstvu detektivov in stražnikov odpeljal z avtomobilom v Slivnico. Istočasno se je tja odpeljalo mnogo policistov, detektivov in orožnikov pod vodstvom orožniškega kapetana Alije Djemidžića ter zasedli vse okoliške ceste in poti.

Ko se je policijski predstojnik Kerševan pripeljal do gostilne Lobnik pri postaji Slivnica-Orehova vas, mu je gostilničar povedal, da se je osumljeni Mohorko pravkar odstranil in odšel baje proti Slivnici, torej v smeri proti Mariboru. Policijski avtomobil se je tedaj križal z morilecem, ki ga vsled teme zasledovalci niso opazili.

Ropar se je hotel zabosti

Med tem sta pa prispela v slivniško gostilno Falež, ki leži poleg državne ceste Maribor-Slovenska Bistrica, orožniški narednik Hirš in orožnik Ramšak iz Hoč ter povpraševala po Mohorku. Prav tedaj, ko sta stala za vrati v veži, je stopil Mohorko iz gostilniške sobe in hotel pobeogniti. Orožnika sta ga takoj spoznala in ga zgrabila, vendar sta imela še mnogo posla,

ker se je hotel iztrgati iz njunih rok in izvršiti samomor, s tem, da je potegnil iz žepa nož in si ga hotel zasadi v prsa.

Sprva je tajil, potem pa cinično umor priznal

Ko pa je avtomobil s policijskim predstojnikom Keršovom prispel pred Faležovo gostilno, sta orožnika roparja že ugnala in zvezala. Predstojnik Keršov ga je prišel zasliševati, a Mohorko je sprva tajil. Šele pozneje je citudi orožniški poveljnik kapetan Alija Djemidžić s svojimi orožniki. Prevzel je morileca in ga z avtomobilom odpeljal v Maribor. Mohorko so aretirali kmalu po 20. uri.

Zasliševanje

Ze zvečer, skoro vso noč in danes ves dan so na orožniškem poveljstvu nadaljevali zasliševanje. Prekinili so ga le toliko, da so Mohorko ob 9. dopoldne odpeljali na policijsko predstojništvo, kjer so ga fotografirali in posneli njegove prstne odtise. Po mestu so ga peljali trije orožniki z nabitiimi puškami in nasajenimi bajoneti in 4. stražniki in detektiv. Spremljala jih je po vsej poti ogromna množica radovednežev, ki je narasla na preko 1000 ljudi.

Zločini mladega roparja

Pri zasliševanju je Rudolf Mohorko, ki se je vedel ves čas mirno in se cinično smejal, izpovedal, da se je zadnja leta skrival v obmejnem

ozemlju, deloma na avstrijski deloma pa na naši strani, kjer je včasih tihotapil, včasih pa delal pri kmetih. Roparski umor Dobajeve rodbine je priznal. Dejal pa je, da je imel pomočnika. Prav tako je priznal tudi poskušeni roparski napad pri Dev. Mariji v Pušavi in roparski umor posestnika Kancelerja v Šobru, pri čemur mu je pomagal čevljarski vajenec Rudolf Kovač, ki so ga lani zaradi tega obsodili, in ki je sedaj v tukajšnji moški kaznilnici. Poleg tega pa je baje sodeloval tudi še pri nekem drugem krvavem zločinu v mariborski okolici.

Kako je izvršil zverinski umor s pomagačem

O dejanju v soboto ponoči je izpovedal, da si ga je zamislil že v torek in v sredo, ko je pri Dobajevih pomagal pri prodaji jabolk. Takrat je opazil, da mora imeti gospodar doma večjo svoto denarja. Zaradi tega je odšel preko meje v Avstrijo po svojega tovariša. S tem se je v soboto zvečer vrnil v Jelovec. K Dobajevim sta dospela v trenutku, ko so bili ti zbrani pri večerni molitvi. Splazila sta se zaradi tega v klet, kjer sta se z vinom »ojunačila« za napad. Tam sta čakala do 22. ure. Ko je bilo že vse mirno, sta vstopila najprej v Dobajevo spalnico, kate-rega baje nista nameravala umoriti, ampak le okraštiti. Ker se je pa prebudil, ga je Mohorko udaril večkrat s sekuro in ga tako umoril. Nato sta stopila skozi vežo na levo, kjer so spale ženske z rejencem Gosakom. Vse so se zaradi ropota in krikov v gospodarjevi sobi prebudile in zato sta Mohorko in njegov tovariš tudi nje pobila. Roparja sta pri stikanju za denarjem dobila samo okrog 2000 Din in sta si jih razdelila.

Tragična smrt posestnice

60-letna žena se utopila v gnojnici.

Vučja vas, 6. aprila.
Družino Slana iz Vučje vasi tik Križevca pri Ljutomeru je baš za praznike doletela strašna nesreča, ki je vzbudila vsepovsod sočutje. Izgubili so nenadoma svojo gospodinjico - mater. Utopila se je v gnojnici. Ta žalostna vest so je bliskovito raznesla po bližnji in daljni okolici.

Zgodilo se je v sredo na večer. Gospodinja imajo pred prazniki vse polne roke dela in skrbi. Tako je tudi ona, kljub svojim 6 križem, še povsod prišla za delo. Namah pa ji je sredi dela usoda prekrizala življenje. Ko se je vračala iz hleva, se je ob nečem spotaknila. Izgubila je ravnotežje ter z vso silo padla v precej globoko gnojnico naravnost na obraz in se vtopila. Niti ni utegnila zakričati, tako naglo se je zgodilo.

V takem položaju jo je našla hčerka in ko so jo potegnili iz gnojnice, je bilo njeno življenje že pri kraju. Pokopali so jo ravno na Veliki petek na križevskem pokopališču. Žalostno so stopali za preminulo, ki ji ni bilo več dano slišati velikonočno zvonjenje, domači in številni znanci.

Pokojnica, ki je bila v drugo omožena, zapušča moža, sina in hčer. — Preostali žalujejo iskreno sožalje, ženka pa naj v miru počiva!

Utonil v studencu

Ljutomer, 6. aprila.

Včeraj zvečer se je smrtno ponesrečil mizar-ski mojster Ivan Bot iz Noršincev pri Ljutomeru. Nekaj časa se je mudil v vinočnu »Pod vejco« v hiši Jožefa Vaupotiča v isti vasi. Nekaj ob 7. zvečer se je napolnil domov preko dvorišča, na katerem imajo Vaupotičevi star precej visoko obzidan studenec na vedro in vzvod, kakršni so bili nekaj pri nas splošno v nava-

Razen tega sta po dejanju še jedla potice, ki sta jih našla na mizi. Mohorko je potem blodil dalje časa okrog, prišel je v Maribor, na Pobrežje, s Pobrežja v Slivnico, kjer so ga aretirali.

Pri njem so našli okrog 1000 Din. Njegov roparski tovariš pa se je baje vrnil nazaj v Avstrijo. Zasliševanje se je zaključilo danes okrog 15. ure in ob 15.15 so Rudolfa Mohorka odpeljali z orožniške postaje v Krekovi ulici v zaporo okrognega sodišča v Sodni ulici. Spremljalo ga je 10 orožnikov z nasajenimi bajoneti. On sam pa je bil vključen in privezan na verigo. 16 policijskih stražnikov je varovalo red. Preko 1000 ljudi se je trlo okrog zločinca in njegovih spremljevalcev.

Razburjenost prebivalstva — Zasledovanje pomagača

Nesrečne žrtve je včeraj ves dan obiskovalo v mrtvašnici na kamniškem pokopališču na stotine ljudi, zlasti Mariborčanov. Prav tako pa se je zbralo mnogo ljudi tudi pri pogrebu, ki so ga opravili danes dopoldne. Razburjenje se v okolici Slivnice in Kamnice še ni podelo, čeprav so sprejeli vest, da je šestljalni morilec že v rokah pravice, vsi z velikanskim zadovoljstvom. Vsi hvalijo naše varnostne oblasti, ki so v tem slučaju ponovno na najbolj sijajen način pokazale, da se moremo popolnoma zaneesti nanje. Ker pa je, kakor omenjeno, Mohorko tudi imel pomočnika, se zasledovanje še nadaljuje posebno v obmejnem ozemlju. Tudi avstrijske oblasti, ki jih je mariborska policija o umoru že v nedeljo obvestila, so odposlale na vse s' ni večje in manjše oddelke orožništva in policije.

di. Morda si je hotel zagrabiti vode in pri tem omahnil v studenec, morda je drugače padel vanj — domača hči, Vaupotičeva gospodinja ga je pač našla v studencu, ko je pribežala iz hiše, ker je čula, da je nekaj štrbunknilo v vodo. S pomočjo drugih gostov ga je sicer za nogo potegnila iz studenca — pri tem je še enkrat padel v vodo — vendar ni bilo več pomoči. Rot je krvavel iz nosa in ust ter bil mrtev. Pri padeu je najbrž udaril z glavo po vedru, ker je bil po obrazu ves pobit, in morda je utonil celo iz nezvestosti. Čudno je vsekakor, kaj je iskal pri studencu, ki je bil po pričevanju nekih gostov poprej pokrit z vrati, medtem ko trdijo drugi, da je bil odprt.

Ponesrečenec je bil sin italijanskega priseljence, ki je bil opekarniški delavec, in poprej italijanski državljani. Med vojno so ga zaradi tega internirali, po vojni pa si je izposloval našo državljanstvo. Kot mizar je bil v kmetijskih krogih precej znan in posebno spreten v izdelovanju vložnih okraskov. Pokojnik zapušča večglavo nepreskrbljeno obitelj.

Najemnik ubil svojega gospodarja

Kamnik.

Na veliki petek zvečer se je odigrala v Kamniku žalostna tragedija, kakršne so v naših krajih prav redke in o kateri je »Jugoslovan« kratko že včeraj poročal.

Franc Zore, 40-letni tovarniški delavec v usnjarni Knaflič, doma iz Smartnega v Tuhijski dolini, stanuje s svojo ženo in dvema otrokoma na Zalah št. 7 pri posestniku Francu Remsu, vulgo Nograšku. Nograšek je že pred 2 meseci odpovedal Zoretu stanovanje in od takrat je izrabil vsako priliko, da je najemnika »odil iz stanovanja. Ta je s selitvijo redno odlašal, ker je dandanes pač težko dobiti stanovanje, posebno ako ima človek otroke. Stanodajalec pa je

le vedno priganjal družino, naj se hitro poberi iz njegove hiše. Tako je Lilo tudi na veliki petek.

Nograšek je prišel že ob treh popoldne do mov in je seveda po stari navadi stopil najprej k Zoretovi ženi in jo prišel zmerjati in poditi iz stanovanja. Bil je kakor vedno precej vinjen.

Ko je prišel zvečer okrog 7. ure Zore domov, mu je žena povedala, da jo je Nograšek zopet podil iz hiše, v tem pa je že prišel Nograšek in jo prišel priganjati, naj takoj zapusti hišo. Ko je Nograšek odšel, je Zore popil manjšo količino alkohola, ki ga je imel doma in stopil v vežo, kjer se je nabajal Nograšek z besedami: »No France, sedaj sem tudi jaz pijan, sedaj se pa laiko udariva!«

Nekaj časa sta se moža ruvala in, kakor zatrjuje najmlajši otrok, je Zoretu pomagala tudi žena. Zore je pograbil motiko in z njo udaril Nograška po glavi tako nesrečno, da mu je z ostrim železnim robom prebil lobanjo v dolžini 10 cm. Zakonca sta nato pustila nezvestega stanodajalca ležati v veži, kjer ga je čez eno uro našel neki možki, ki se je vračal ob 1/29. uri iz smodnišnice domov. Spravil ga je v sobo in ga položil k peči na klop, kjer je ubogi ranjenec v nezvesti ležal do prihodnjega jutra. Nihče mu ni prožil pomoči, nihče ni šel po zdravniku.

Šele drugo jutro ga je našla neka ženska, katero pa je Zoretova zapodila, češ, kaj se meša v stvari, ki je nič ne brigajo. Tekla je brz po zdravniku dr. Polca, ki je ugotovil smrtno nevarno poškodbo in ukazal takoj prepeljati ranjenca v bolnico. Ta je bil še vedno v nezavesti. G. Fajdiga se je takoj pripeljal z avtomobilom, da odpelje ranjenca v bolnico, moral pa je še nad 1 uro čakati, da je prišel duhovnik in ga dal v sveto poslednje olje.

Pokojni Nograšek je bil rojen l. 1880. in je bil že od mladosti duševno jako omejen ter zelo udan pijači. V vinjenem stanju je bil vedno nasilen in siten, dasi nikomur ni prizadejal nič zalega. Imel je čedno hišico, nekoliko gozda in njivo in s svojim konjičkom je vozil drva po Kamniku. Navadno je ves zaslužen denar zapil, dočim se posestva ni dotaknil. Med vojno so ga vzeli k vojakom, dasi niti dobro govoriti ni znal. V Karpatih so ga vjeli Rusi in bil je z nekaterimi drugimi Kamničani v ujetništvu v Prenburgu. V Kamniku je bil splošno poznan in je njegova žalostna usoda zbudila mnogo pomilovanja, zlasti ker je smrt zakrivila najbrž brezsrčnost ljudi, ki so ga nezvestnega celo noč pustili brez pomoči.

Zoreta so orožniki aretirali in izročili sodišču. dočim so njegovo ženo radi otrok pustili na svobodi.

Redukcija mladih delavcev v steklarni

Hrastnik, 4. aprila.

Ta teden so zaradi omejitve obratovanja v tukajšnji steklarni odpustili 51 mladih delavcev in delavk. So to po večini sinovi in hčerke tukajšnjih rudarjev, ki si prvi kruh zaslužijo kot odnašalci ali odnašalke stekla v tukajšnji tovarni stekla. Ker podjetje ni imelo sedaj večjih naročil, je omejilo obratovanje in ugasnilo eno peč. Delovni čas pa je podjetje skrajšalo od 8 ur na 4 ali 5 ur, tako da je delavstvo razdelilo na pet delov. En del dela štiri ure, ostali štirje deli pa menjajo po pet ur dnevno. Steklarji od nekdanj niso občutili težjih kriz, ker se je za steklarske proizvode vedno našel trg. Kriza pa je nastopila v tej stroki jeseni. ki se je pa omejila zaradi večjega naročila steklenic za Turčijo.

Po omejitvi obrata so v prvi vrsti jako težko prizadeti steklarji sami in pa odpušteni mladi delavci — sinovi rudarjev, ker ne morejo najti zaposlenja drugje pri industriji. Odpotovati s trebuhom za kruhom zaradi mladostnosti ne morejo. Delavstvo se nadeja, da se bo njihovo težko gospodarsko stanje izboljšalo vsaj na polletje, ko se pričinja sezona za raznovrstno steklo za vkuhanje in bo takrat pričelo z delom zopet redno. Po rudarski krizi težko prizadeti trgovci in obrtniki bodo z omejitvijo obratovanja v steklarni ponovno občutno prizadeti.

Konfekcija „Elite“ Prešernova priporoča, da si ogledate brezobvezno bogato zalogo damskih Ljubljana ulica 7 — 9 in moških plašcev ter oblek

Cuida:

Farnmor

Roman

41

»Prijatelj, bratec!«

Pokril si je obličje z rokama. Bilo mu je, kakor da ga sleherni solčni žarek, sleherni sapica, sleherni morsko žuborenje opominjajo njegovega greha. In če bi ga bil kdo vprašal, koliko časa je tako stal v svoji skuščenosti, minutu, uro ali celo večnost, on bi ne vedel odgovora. Sladek, boječe šepetajoči otroški glas ga je predramil iz omame.

»Ubožec, kaj vam je?« je vprašal otrok s sočutnim pogledom. »Povejte Lucy, ali ste nesrečni?«

Farnmor se je ozrl. Mala deklica se je prebudila iz spanja; nagonski je zaslutila njegovo bolest, dasi je ni razumela, in se mu je približala. »Tako se smilite Lucy, torej povejte, kaj vam je,« je dejala deklica s priliznim glasom.

Kakor da ga je kača pčila, je odskočil od otroka; ko se mu je tako zaupno približala kakor staremu prijatelju, je občutil nekakšen zasmeh.

»Otrok, otrok! — sovraži me, preklinjaj me! Toda, pri Bogu te prosim, ne pomiluj me! Ostani daleč od mene. Moje roke so rdeče od njegove krvi, ne dotikaj se me!«

Te divje besede so mu zamrle v grlu. Otrok, ki je videl njegovo razburkano obličje, pa ni razumel njegovih

pričudenih besed, je vnovič zaprosil s tresočim se glasom in njegove vedno prijazne in vendar otožne oči so se orosile:

»Prosim, prosim, Lucy vas ni hotela užaliti. Govorite vendar z njole!«

In zopet se je spričo njenega glasu stresel kakor spričo glasu sodnika — z občutkom telesne bolesti je odskočil, vendar pa se je končno obvladal. Pobožal jo je po plavalasi glavici in rekel prijazno: »Lucy je dobra. Moram se ji zahvaliti. Toda povej mi, ti mala, ljubka stvarca, ali si srečna?«

»Zelo!« je vzklisknilo dekletce veselo.

V tem kratkem, preprostem odgovoru je Farnmor našel prvo tolažbo v svojem neskončnem trpljenju. Bilo mu je v veliko zadoščenje, ko je zvedel iz njenih svežih iskrenih ust, da je srečna, srečna po njem, ki je zvesto izpolnjeval, kar je bil dolžan umrlemu prijatelju. Roka mu je počivala na njenih laseh, a pogled na njenem obličju, ko se je ljubeznivo in brez strahu naslonila nanj. Bil je mojstrski poznavalec človeške narave, ki jo je uganil iz potez. Tako je tudi v tem otroku razbral razvijajoči se značaj. Z njenih ust je bral njeno občutljivost za radost in bolest, vzprejemljivost in globino občutkov mu je razodevalo njeno nizko čelo, duhovna sila pa je odsevala iz njenih sanjavih oči. Ni bilo težko osrečiti otroško dobo tega malega, veselega bitja. Toda če bo mogel pozneje zagotoviti srečo dozorevajoči devici in ženi, je bilo drugo vprašanje. Te misli so mu blodile po glavi, ko je spremljal dekletce, ki se ga je oklepalo z roko, proti materinem gradu.

Lady Marion Vavasour je stala pred svojim beneškim zrcalom v buduarju. Prišla je iz »posetaz neke prednjaške dame odlične družbe, v kateri je ona kraljevala. Kakor vedno, so se ji temne oči veselo lesketale, zmagoslavno so se ji smehljale rdeče, mladostne ustne kakor vedno. Še vedno je klečal pred njo svet, a njena vest je ni mučila.

Ko je dovršila svojo toaleto, se je podala v hotel nekega v Parizu stanujočega orleanskega princa, ki je priredil plesno veselico v čast nekega novoporočenega kraljeviča. Na ta ples je povabil vse odlične osebnosti, ki so tedaj bile v Parizu. Sredi princev, vojvod in knezov se je izprehajala po sijajno razsvetljenih dvorana, prisluškujoč zdaj laskanju visokega plemica, zdaj zaljubljenemu mrmranju prožnega državnika. Dobro se je zavedala, da so bile uprte vanjo oči vseh, zakaj njena veličastna lepota je prekašala vso ostalo, to zbrano mladost in lepoto. Nekaj pa ji je ostalo prikrto. Pač ni slutila, da jo zasleduje pogled onega, ki ga je prevarila. Včasih se ga je spomnila, toda niti najmanjše ni slutila, da je tu.

Ob boku vojvode d'Etoiles je odplavala skozi tako imenovano maršalsko dvorano s svojimi valujočimi, dišečimi čipkami in kronana z dragocenimi diamanti. Vse se je obračalo za njo in njenim kraljevskim častilecem. Ko sta pa v tem sijajnem vrvežu korakala dalje, je d'Etoiles, ki ni odstranil pogleda od nje, videl, kako je nenadoma silno prebledela. Groza jo je pretresla. V njeni bližini je nekdo izpregovoril dve neznatni besedi, ki sta pa udarili v njeno uho kakor pozavne poslednje sodbe. Iz množice ji je nekdo zašepetal v uho:

Pogreb umorjenega trgovca Lorencija Franca v Vuzenici

»Jugoslovanci« je že obširno poročal o groznem amoru uglednega trgovca Lorencija Franca iz Vuzenice, ki je bil 28. marca v Perlezu v Banatu.

Dne 2. t. m. so pokojnikovo truplo pripeljali domov v Vuzenico, kjer so njegove zemeljske ostanke pokopali na tamošnjem pokopališču.

Ze dolgo ni bilo tako veličastnega pogreba v naši dolini. Od blizu in daleč so ga spremljali na njegovi zadnji poti. Znanici in prijatelji ter njegovi poslovni drugi. Vsi so toplo sočustvovali z globoko užaloščeno vdovo. Nobeno oko ni ostalo suho, ko so polagali v grob tega splošno znanega in priljubljenega moža, ki je na tako tragičen način, v svoji najlepši moški dobi, star šele 39 let, premil ul.

Površnike, obleke in vsa druga oblačila za gospode in deco nudi v največji izberi tvrdka J. MAČEK, Ljubljana, Aleksandrova c. 12. 998

Samomor ugledne zdravnice

V Velikem Bečkereku se je na Velikonočno nedeljo ustrelila znana zobozdravnica Dragica Bakalov. Njen mož je uradnik v Beogradu. V soboto je prišel kakor običajno vsako soboto v Veliki Bečkerek k ženi. Legla sta zgodaj spat, okoli polnoči je Bakalova prebudil strel, opazil je da njegove žene ni v postelji in ko je vstal in odšel v sosednjo sobo, jo je našel že mrtvo. Ustrelila se je z velikim vojaškim samokresom.

Bakalov je izpovedal, da se je tisto noč nekaj prepil s ženo, vendar ta prepil ne more biti povod njenega obupnega dejanja. Policija je uveljavila preiskavo, ki je ugotovila da je Bakalov spoznal zdravilco pred tremi leti, ko je bil carinski uradnik v Velikem Bečkereku. Po njuni poroki je bila ukinjena carinarnica v Velikem Bečkereku in Bakalov je bil premeščen v Beograd. Žena je ostala v Velikem Bečkereku, ker je imela v mestu številne paciente. Mož se je pa vozil vsako soboto iz Beograda k njej. Usodno soboto sta se sprla, ker je mož zdravilnici očital, da ga nima več rada. Žena se je začela jokati in ko je vzela iz omare robec, da bi si obrisala solze, je zagledala v njem samokres, ki ga je bila kupila pred dvema mesecema. Tedaj se je v nji porodila misel, da bi šla prostovoljno v smrt. Ko je mož zvedel, da je žena mrtva, se je hotel še sam ustreliti, kar je pa zdravnik preprečil. V njeni omari je policija našla 200.000 Din v gotovini.

b Samomor stražnika. V nedeljo se je pred stražnico v Novi Vesi pri Zagrebu ustrelil 24-letni stražnik Vaso Padalica, rodom iz Njeguša v Crni gori. Bil je zaljubljen v neko služkinjo, s katero se je zadnje čase prepilal. To ga je zelo potrla in tovarišem je izjavil, da tako življenje nima več smisla in da se bo ubil. Ko je v nedeljo opravil službo je šel v gostilno in odšel v park pred stražnico. Oborožil se je s puško in s samokresom, in ko so se mu tovariši približali, da bi ga razorožili, jim je zagrozil, da jih bo postreljal, če se ne poberejo. Kmalu nato si je naperil samokres v prsa in sprožil. Krogla mu je prebila srce in je obležal pri priči mrtve na cesti. Pri njem so našli poslovilno pismo, v katerem pravi, da se je sam odločil za smrt in ni za to njegovo dejanje nihče odgovoren.

b Smrten padec s petega nadstropja. V soboto popoldne je v Zagrebu skočila s petega nadstropja 20-letna služkinja Barica Lakovici. Kmalu nato je v bolnici umrla. Bila je zaljubljena v nekega mladeniča, ki je ni maral in je najbrže zaradi nesrečne ljubezni šla v smrt.

b Olga Čehova v Beogradu. Včeraj je prispevala v Beograd ga. Olga Čehova, znana filmska in gledališka umetnica. Na postaji jo je sprejela množica oboževalcev, zlasti Rusov. Kakor je znano, je vnukinja slavnega ruskega pisatelja Antona Čehova. Prišla je s svojimi tovariši, s katerimi je nastopila zvečer v gledališču v »Mamežic« komadu »Ljubezen ni moderna«.

Hrastnik

Popis prebivalstva po Hrastniku vrše poleg moškega učiteljstva še gg. Roš Nande, Loger Drago in Podrenik.

Ogled za hrastniški vodovod. Na progi v Čerčah so bile sklenjene malenkostne premembe, radi napeljeva v Praprotno pa je prevladalo mnenje, napeljati tja le pitno vodo, za kar bi bilo potreba še do 250.000 Din. Za slučaj ognja bi se zbirali mali tamkajšnji izvirki v večji bazen. Upanje je, da se bo pričelo z deli za napeljevanje v dolino že letošnje poletje.

Jz Dravske banovine Ljubljana

d Društvo učitelje v Ljubljani bo zborovalo v četrtak 9. aprila ob 10. uri v I. mestni deklški osnovni šoli v Ljubljani (šentjakobska šola). Na dnevnem redu je tudi predavanje učitelje J. Čučkove: »O vzgoji ženske mladine v šolski dobi«. K udeležbi vabimo vse tovariše, članice in tudi nečlanice.

d Vozne olajšave za potovanje v Poznanj. Na prošnjo zavoda za pospeševanje zunanje trgovine je minister za promet odobril polovično vožnjo na državnih železnicah vsem udeležencem izleta poljsko-jugoslovanskih društev in gospodarstvenikov v Poznanj od 25. aprila do 3. maja t. l. Olajšave veljajo od 18. aprila do 10. maja za vse vlake in razrede razen OSE. Prijave sprejema centrala in vse podružnice »Putnika« do 10. aprila. Radi velikih olajšav (na Poljskem 75% popust na železnicah), se nudi najlepša prilika za obisk Poljske, posebno Poznanja, Krakova, Varšave in Gdnja.

d Dosedanji referent pri centralnem tajništvu delavskih zbornic v Beogradu g. Joža Golmajer bo zapustil 15. t. m. Beograd in nastopil v Ljubljani svoje novo službeno mesto kot zastopnik tajnika delavske zbornice.

d Posnemajte! Restavraler Kačič Karl je daroval Sokolu III 1000— Din. Naj bi našel plemeniti darovalec mnogo posnemovalcev.

d Kmetijsko filmsko predavanje v Škofji Loki bo v Sokolskem domu v nedeljo, 12. aprila t. l. ob 11. uri dopoldne. Priredi ga kmetijski referent iz Kranja v okviru škofojloške kmetijske podružnice. Vse interese, zlasti okoliške kmetovalce se vabi k številni udeležbi. Vstopnina prosta.

d Izlet Jadranske Straže 1931. Zadnjič smo sporočili članstvu ceno Din 950 in opisali salonski parnik Triglav, ki bo našim izletnikom na razpolago. Danes pa moramo omeniti bivanje na Rabu. Jadranska straža si je izbrala enega najboljših hotelov namreč »Parkhotel«, ki slovi po svoji izborni hrani in najboljšem vinu na Rabu ali morda tudi v vsem primorju. Hotel je prenovljen in dobil je novih sebi enakih prizidkov, ki so v neposredni bližini hotela ali se ga celo tiče in imajo posebnost, da so skoro vse sobe z razgledom na morje. Ravnanje hotela g. Čančar (Slovenec) si je mnogo prizadejal, da spravi vse naše izletnike v najlepše sobe in da jih postreže tako, kot je navada le v prvovrednih hotelih. Znano je, da obiskujejo Parkhotel večina potnikov iz Dravske banovine, posebno pa vsi oni, ki so v hrani zelo razvajeni. Izlet se vrši na binokolske praznike. Izletni odbor je določil, da plačajo izletniki polovico oskrbe takoj pri vpisu, ostalo polovico pa prve dni maja. V znesku Din 950 je vračunjena vsa vožnja iz Ljubljane, do Ljubljane, na morju, z avtomobili, jadrnicami ter vso prehrano in napitino. Informacije daje in prijave sprejema Izletna pisarna, Ljubljana, Vogelnova ulica 3. Prijavite se čim prej, ker je število omejeno. Zaključek prijave je nepreklicno dne 5. maja.

d Volna, bombaž, nogavice in pletenine v veliki izbiri pri Karlu Prelogu, Ljubljana, Zidovska ulica 4 in Stari trg 12.

d Za pisatelja Rada Murnika zbira Slovenska narodna štaltinica v Clevelandu pomožni sklad, da mu olajša življenje, ki je moral bolehen in postaran v hiralnico. Za novo leto so mu poslali 4000 Din, zdaj so pa že zopet zbrali 30 dolarjev, ki mu jih pošljejo, kakor hitro se še nekaj več nabere. Tako clevelandska »Nova doba«.

Obledela obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna Jos. Reich. 398—2

d Naši v Ameriki. Iz Uniontown, Pa.: Br. Marko Červan, član in predsednik štev. 621 SNPJ, je zadnje soboto daroval svoje življenje, ko je hotel rešiti društveni denar in knjižice iz goreče hiše. Červan, ki je stanoval na Hill Coku, je srečno odpeljal svojo družino na varno ko se je spomnil, da je v sobi 153 dolarjev društvenega denarja in knjižice. Skočil je nazaj v gorečo hišo, tedaj pa se je sesul strop in ga pokopal. Kasneje so našli v pogorišču njegovo napol sežgano truplo. Blag mu spomin! — Iz Harlsbourna, Okla.: Frank Ravnihar, ki že dve leti poučuje v šoli Clonsilla, se je 7. t. m. poročil z Mary Cerar, hčerjo Sranka Cerarja v Adamsonu, Okla. Prijatelji in znanci jima žele obilo sreče! — Iz Clevelanda: Umrla je Ida Turk stara 22 let in rojena tu, kjer zapuščena starše, brata in sestro. — V Clevelandu so začeli organizirano akcijo za brezplačno slovenske delavce. Izvolili so odbor, kateremu načeljuje Jos. Zele, tajnik je Vatro J. Grill in blagajnik John Potokar. — Iz Calumeta, Mich.: Tukajšnji bakreni rudniki obratujejo le štiri dni v tednu. Dela se slabo in plače so nizke. — V bližnjem Ahmeeku so bili izvoljeni v občinski odbor vsi slovenski in hrvaški kandidati razen enega.

d Prepoved zahajanja v krčme. Okrajno sodišče v Mariboru je s sodbo z dne 3. marca 1931. prepovedalo zahajati v krčme za dobo 1 leta vničarju Serpu Ferdinandu, bivajočemu v občini Košaki št. 318, srez Maribor, levi breg.

Vremensko poročilo. Včeraj je kazal barometer v Ljubljani 760.6, termometer 3.2, relativna vlaga 84%, oblačnost 10, dež. V državi je bilo povsod oblačno razen v Splitu. Vremenskih poročil ni bilo iz Maribora, Skoplja in Visa. Deževalo je v Mostaru (13mm), v Zagrebu (23.7 mm), v Beogradu (3.1 mm), v Sarajevu (1.2 mm), v Kumboru (0.8 mm). Opazovanja ob 7. uri. Najvišja temperatura je bila v Ljubljani 14.2, v Mostaru 14.1, v Zagrebu 9.7, v Beogradu 15.6, v Sarajevu 10.2, v Kumboru 16.3, v Splitu 16.2 in na Rabu 14.2. Najnižja temperatura je bila v Ljubljani 9.2, v Mostaru 10.2, v Zagrebu 7.6, v Beogradu 10.1, v Sarajevu 5.9, v Kumboru 11.2, v Splitu 11 in na Rabu 6.8.

Sreda 8. aprila 1931., Dionizij. Pravoslavni 26. marca, S. arh. Gabr.

Nočno službo imajo lekarne Kmet na Dunajski cesti, Levstik na Resljevi cesti in Bohinč na Rimski cesti.

■ Za zdravnike in sanitetno osebje se predvaja danes ob 18. uri v kinu »Ljubljanski dvor« najnovejši film o raku, last »Jugoslovenskega društva za proučevanje in zatiranje raka«. Zdravniki, sanitetno uradništvo in strežništvo so v ljudno vabljeni. Vstop samo zanje brezplačen.

■ Akademski klub gradbenikov priredi 9. t. m. ekskurzijo na Sušak. Odhod iz Ljubljane 9. t. m. ob 16.20. uri. Vsi, ki so se prijavili, se naj zberejo 20 minut pred odhodom vlaka na gl. kolodvoru. Denar za vožnjo se bo pobiral na kolodvoru. Odbor AKG.

■ Narodno ženstvo opozarjamo na koncert bolgarske pianistke gđ. Lilian Dobri-Hristov, ki bo v petek 10. t. m. v Filharmonični dvorani. Prepričani smo, da ji bodo naše dame z obilnim posetom izkazale svojo simpatijo.

■ Drevi ob 20. uri bo koncert ge. Pavle Lovšev v dvorani Filharmonične družbe. Obisk koncerta ne moremo dovolj priporočati, saj je gospa znana kot najodličnejša slovenska pevka, hčerka Majda pa se je s prvim javnim nastopom na koncertu izredno srečno uveljavila. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni.

■ Član beograjske drame, eden njenih prvakov, g. Raša Plaović, bo gostoval v soboto 11. t. m. v naši drami, in sicer v Krljevi drami »Gospoda Glembojevič«. Nastopil bo v vlogi Leona Glemboja, katero je pri nas s tako lepim uspehom kreiral g. Kralj.

■ Na korist Udruženja gled. igralcev se ponovi v nedeljo 12. t. m. zvečer komedija »Pri belem konjčku«.

■ Ljubljanska drama pripravlja veličastni misterij »Slehniki«, katerega je priredil za slovenski oder pesnik Oton Zupančič. To ogromno delo se bo vprizorilo izjemoma v operi, ker potrebuje velik zbor in orkester. Premijera bo v drugi polovici tega meseca.

■ Odprta noč in dan so groba vrata. Umrla so: Veronika Schoss, roj. v Sremsu, stara 36 let, soproga uradnika drž. žel., Zibertova ulica 1; Rudolf Lukež, star 65 vpok. pomožni uradnik, Vidovdanska cesta 9; Marija Mrak, stara 76 let, hiralna, Japljeva ulica 2; Rudolf Briner, star 26 let, zasebnik, Vidovdanska c. 9, Helena Serenjak, roj. Colman, stara 84 let, mestna uboga, Illova 38; Franja Tutta, roj. Steinbach, 67 let, stara, soproga čerkostavca, Hranišniška cesta 2; Franc Kalan, star 85 let, želez. čuvaj v p., Samova ulica 4; Zarko Boltavzer, star 56 let, viš. davč. upravitelj v p., Ipavčeva cesta 12; Franja Jeranič, roj. Tavčar, stara 51 let, soproga trgovca, Karlovska c. 8; Martina Kerin, star 61 let, lazarist, Tabor 12; Jakob Molan, star 61 let, trgovski pomočnik, Stritarjeva ulica 3. Naj počivajo v miru! Zaljubljenim sožalje!

■ Družabni večer Trgovskega društva »Merkur« v Ljubljani bo v četrtak 9. aprila ob pol 21. uri zvečer v restavracijskih prostorih »Zvezde«. Na vrsto pride predavanje neposredne praktične važnosti za vsakogar, ki ima kupčijske posle: »Kako sklepamo in izpolnjujemo pogodbe v navadnem kupčijem poslovanju?« O tem zanimivem predmetu izpogovori dr. Josip Hacin, odvetnik v Ljubljani. Gospod predavatelj slovi za odličnega pravnika ter bo kot vaje govornik in večer praktik brezdolžno v vsakem pogledu umel zadovoljiti poslušalec. Vstop je brezplačen. Gostje so dobrodošli.

■ Dve nesreči. V Sarskem pod Krimom so fantje v neki gostilni zabodli z nožem v hrbet 23-letnega posestnikovega sina Alojzija Duška. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v bolnico. — V bolnico so tudi prepeljali 50-letno posestnikovo ženo Magdaleno Huter iz Mozolja pri Kočevju, ki je šla po lestvi po krmo za živino, a se je lestva izpodmaknila, da je padla in si zlomila desno nogo.

Gelje

■ Opozorilo hišnim posestnikom. Glasom sklepa občinske uprave se bo v mesecih maj, junij, julij in avgust za izpraznjevanje greznice poleg običajne takse Din 20— za vsak odpeljan voz še zaračunala posebna pristojbina Din 30—. Hišni posestniki se opozarjajo na ta sklep s pripombo, da naj v lastnem interesu pravočasno prijavijo polne greznice za izpraznitev v tekočem mesecu na mestnem načelnstvu soba šte. 2.

■ Poroče. V nedeljo sta se v celjski župni cerkvi poročila gđa. Paradiž Albina, privatna uradnica v Celju ter g. Kramaršič Edo, fotograf v Kranju. V ponedeljek sta se poročila gđa. Leber Ivanka ter g. Stojan Franc. Bilo srečno!

■ Smrtna kosa. 3. t. m. je v Šturali umrl v visoki starosti 92 let g. Eger Anton, vpokojeni uradnik železarne. Pokopali so ga v nedeljo popoldan v Teharju. — V javni bolnici je 5. t. m. umrla 56-letna prevzitarica Bukovšek Marija iz Vodice pri Kalobju.

■ Korošci iz Celja in okolice imajo letos svoj prvi sestanek v soboto 11. t. m. ob 20. v restavraciji hotela Evropa. Pridite vsi!

■ Na Korošci je bilo na praznikih vse polno smučarjev iz Gradača, Sarajeva, Zagreba, Ljubljane, Maribora in seveda tudi iz Celja. Doslej je hodilo na Korošico v tem času samo par Celjanov, odkar pa je znani alpinist Koranek v naši državi ter v inozemstvu delal s svojimi predavanji uspešno reklamo za ta zimski raj smučarjev, je zanimanje tako naraslo, da bo

vedno več smučarjev, zlasti inozemcev, ki bodo spomladi hodili na Korošico mesto na drago Svico. V ponedeljek popoldan je bilo zelo megleno, padal je celo sneg, tako da je onim, ki so se v ponedeljek vračali, bila pol v dolino samo na ta način mogoča, da so se ravnali po rdečih zastavah, ki so z njim člani SPD v soboto markirali pot. Mnogo jih je pa še ostalo, ker bo koča še do konca tedna oskrbovana.

■ Nalezljive bolezni v Celju in okolici. V času od 15. do 21. marca je bilo stanje nalezljivih bolezni sledeče: legar v okolici 1; škrlatica v mestu 1, v okolici 2; davica v okolici 2; 1 slučaj šena v okolici je ozdravel.

■ Najdbe. Na Glavnem trgu so bili najdeni trije bankovci po 10 Din. — V mestu je bil najden zavitek z enim parom novih, črnih ženskih nogavic, kupljenih v trgovini Weren. — Mali obesek z dvema miniaturnima slikama je bil najden. Vse se dobi na policiji.

■ Nobenih aretacij za praznike. Od velike sobote pa do torka ni imela policija nobenkrat povoda za aretacijo, kar je pravo čudo, saj ob navadnih sobotah in nedeljah vedno po par ljudi spravljajo na varno. Ali so se ljudi poboljšali ali pa je zopet kriza kriva.

■ Nezgode. V petek dopoldan je neki vojak med vožnjo padel z vlaka in se močno poškodoval. Ker so nezgode mogli prijaviti še le ko je bil vlak že na kolodvoru, so šli z lokomotivo nazaj ter ga naložili in peljali na kolodvor, odkoder ga je rešili avto prepeljal v vojaško bolnico. — 5-letni sin krojača v Radečah Petar Alojzij je v ponedeljek pri igri padel in si zlomil desno nogo. Spravili so ga v celjsko bolnico. — 30-letni monter cinkarne Bizjak Alojzij iz Gaberja je bil v torek dopoldan zaposlen na stavbnem ograjdu. Iz neznanega vzroka je padel na zemljo in si zlomil desno nogo. Rešilni avto ga je prepeljal v javno bolnico.

Maribor

m Polovična vožnja za vinski sejem v Mariboru. Prometno ministrstvo je dovolilo 50% popusta za vožnjo na državnih železnicah vsem obiskovalcem vinskega sejma v Mariboru od 10. do 13. maja t. l.

m Jugoslovanska pevka zveza. Vsa pevka društva v Mariboru in v okolici se vabijo, da pošljejo svoje zastopnike k sestanku, ki bo danes, v sredo, dne 8. t. m. zvečer ob 20. uri v prostorih Glasbene Matice. Razpravljalo se bo o pravih zvezah.

m Baletni večer Ksenije Gruntove. V sredo 15. t. m. bo v gledališču večer plastičnih in karakternih plesov znane ruske plesalke Ksenije Gruntove, ki se mudi na plesni turneji po Jugoslaviji.

m Iz gledališča. Danes, v sredo zvečer se bo zadnjič v sezoni vprizoril Reharjev misterij »Učlovečenje«. Kdor ga še ni videl, naj ne zamudi te priložnosti. V četrtak se bo ponovila opereta »Cirkuška princesa«. Pripravlja se Artoineova igra »Leseni konji«.

m Ga. Pavla Lovšetova in hčerka Majda koncertirata 10. aprila v dvorani v Mariboru.

Radi kvalitete in cene — samo »Karo čevlje!« 985

m Sprememba posesti. Vetrinjski dvor v Vetrinjski ulici št. 24, ki je bil do sedaj last gostilničarja Hinka Kosiča, je včeraj na dražbi kupil Josip Čerin, posestnik v Gruševju pri Ptujju za 370.000 Din.

m Smrtna kosa. V ponedeljek je umrl v tukajšnji bolnici 45 letni dr. Aleksander Wiken-tiew, bivši odvetnik v Moskvi, a dosedaj uradnik pri premogovniku Hrastovec-Podlož. Pogreb bo danes ob 16. uri na Pobrežju.

m Leteči gostilničarski in tujsko-prometni propagandni tečaj. Zveza gostilničarskih združenj v Mariboru priredi v krajih, kjer je razvit tujski promet, odnosno v krajih, ki se zanimajo za to gospodarsko panogo takozvane leteče gostilničarske in tujsko-prometne propagandne enodnevne tečaje, ki bi se vršili samo ob nedeljah in praznikih. Tečaji bi trajali od 8. do 12 in od 14. do 18. ure in bi se predavalo dopoldan o glavnih pojmi tujskega prometa, o higijeni telesa in stanovanja, o morali, popoldanski pouk, pa bi bil posvečen samo serviranju in lepemu obnašanju. Ker se prirede tečaji v propagandne in izobraževalne svrhe, so pristopni vsemu prebivalstvu in se naj vrše pod okriljem podelskih kulturnih društev. Opozarjamo, da se bodo tečaji prirejali po vrstnem redu priglasecev. Vsa nadaljna pojasnila daje radevolje Zveza gostilničarskih združenj v Mariboru.

m Smrti. Pretekli teden so v Mariboru umrli: Gertruda Vreclava, rojena Drevenikova, posestnica, stara 58 let; Josip Grašič, sin posestnika star 44 let; Rudolf Ferš, sin kovača, star 3 mesece; Jakob Čakš, kapetan v p., star 56 let; Josip Dermota, sin usnarja, star 7 let; Marija Tomažičeva, rojena Arhova, vdova po uradniku, stara 66 let; Flora Jüttnerjeva, vdova po vojaškem oficijalu, stara 45 let; Antonija Mačkova, rojena Vrečkova, zasebnica stara 45 let; Marija Goricanova, služkinja, stara 29 let; Rajko Ločnik, uradnik, star 37 let; Matilda Krischlerjeva, vdova po sodniku, stara 27 let; inž. Herman Reiser, veleposelnik in graščak, star 56 let; Ljudmila Arnikova, učenka, stara 9 let; Marija Scherbaumova, žena industrijalca, stara 44 let; Terezija Vugova, zasebnica, stara 78 let; Franček Teržan, učenec osnovne šole, star 7 let; Rudolf Skok, krojač, star 26 let in Olga Forstnerjeva, zasebnica, stara 64 let. Naj v miru počivajo!

m Nesreča pri velikonočnem streljanju. Pri nabijanju moznarja, ki se je preneglo sprožil, je zdrobilo levo roko 27 letnemu posestnikovega sinu Ludviku Verliču v Grušovju. Prepeljali so ga v ponedeljek v tukajšnjo bolnico.

m Tujski promet v Mariboru v prvem četrtletju. V prvem letošnjem četrtletju je bilo v Mariboru na novo prijavljenih 8704 oseb, odjavljenih pa 7770 oseb, in sicer v zasebnih stanovanjih prijavljenih 3688, odjavljenih 2776 oseb, v javnih prenočiščih: prijavljenih 5016, odjavljenih 5007 oseb. V zasebnih stanovanjih je bilo med prijavljenimi 3485 Jugoslovancev in 203 tužcev, odjavljenih pa 2526 Jugoslovancev in 240 tužcev. V hotelih in drugih javnih prenočiščih je bilo prijavljenih 3249 Jugoslovancev in 1767 tužcev, odjavljenih pa 3245 Jugoslovancev in 1762 tužcev. Od tužcev je bilo 1226 Avstrijcev, 159

Italijonov, 84 Madjarov, 12 Romunov, 3 Bolgari, 6 Svicarjev, 4 Francozi, 6 Skandinavci, 53 Rusov, 10 Poljakov, 1 Azijec, 5 Amerikancev, 1 Avstralec in 2 Kitajca.

m Prepir in napad zaradi psa. V ponedeljek zvečer se je po Vrbanovi ulici vračala iz Kamnice proti mestu večja družba izletnikov. Pred hišo št. 22 se je nenadoma z dvorišča pojavil pes in popadel Jožefa Vrabla ter mu raztrgal rokav. Vsi tedaj se nastal med izletniki in hišnim lastnikom prepir, v katerega se je vmešal tudi lastnikov prijatelj 32 letni Franc Prevolshek in v prepiru potegnil nož ter z njim sunil 21 letnega Ivana Frangeša v hrbet in v laket, a ga je k sreči le lažje poškodoval. Ker mu je pri tem prezel tudi sukno in srajco, je Frangeš oškodovan še za 350 Din. Prevolshek je bil aretiran.

m Onesvestenje na ulici. V ponedeljek zvečer se je pred stražnico št. II. na Aleksandrovi cesti vsled epileptičnega napada nezvesten zgrudil 17 letni dijak France Bak, doma iz Krčevine. Prvo pomoč mu je nudil rešilni oddelek, na kar so ga prepeljali domov.

m Tatvina kolesa. Martinu Jovanoviču, gostilničarju v Vetrinjski ulici je nekdo s hodnišča stanovanja v času od sobote na nedeljo ukradel krog 1200 Din vredno kolo.

m Aretacije. V ponedeljek so bile v Mariboru aretirane tri osebe: Franc P. radi telesne poškodbe, Marija K. radi razgrajanja in kalitve nočnega miru ter Jožef Z. radi kolesarjenja brez luči in splošnega suma.

m Tatvina piva. V nedeljo zvečer je neznanec ukradel restavraciji Halbwidlu z dvorišča v Jurčičevi ulici sodček piva z vsebino 12'50 litrov vreden krog 100 Din.

Pragersko

Smrtna kosa. Pretekli teden je na Spodnji Poljskavi po dolgi in mučni bolezni umrla 87-letna Marija Ambroževa. Pokopali so jo na velikem petek. Blag ji spomin!

***Dramska predstava.** Na velikonočni ponedeljek se je v tukajšnji osnovni šoli ponovila Albrehtova igra »Širota Jerica«. Tudi ta vprizoritev je zelo dobro uspevala. Posebno je ugajala igra Boženka Velikonjeve, učenke drugega razreda. To je bila najbrže zadnja igra za kritje odra, ki je bil postavljen v jeseni.

Koncert na Spodnji Poljskavi. Spodnjepoljskavsko pevsko društvo je priredilo na velikonočni ponedeljek ob 15. uri koncert, ki je vsestransko dobro uspel.

Skrivnostna najdba. Na velikem petek so otroci našli na nekem travniku blizu kolodvora več škafelj naličnih peres znamke »Penkala«, ki so bile po večini izpraznjene. Zadeva je bila javljena orožnikom, ki so uvedli preiskavo in ugotovili, da gre za železniško tatvino. Storitve še niso izsledeni.

Škofja Loka

Kulturno zabavna prireditev podoficirjev 52. pešad. polka. V ponedeljek na večer so v prostorih škofjeloškega Sokolskega doma domači podčastniki imeli lepo prireditev s pestrim sporedom. Alegorična slika z jugoslovansko trobojnico je zaključila spored na odru. Razvila se je ob zvokih godbe pristržna zabava, ki je bila tem pomembnejša ob navzočnosti mnogoterih odličnih osebnosti. Prireditev je počastil s svojim posetom prvi podstarešina SKJ br. Engelbert Gangl, ki je takoj ob početku večera na pozdrav društvenega podstaroste br. Zahraštika odgovoril z izbranimi, globoko poudarjenimi in sokolskimi besedami. Sokolstvo v vezi z armado je velika narodna vojska, ki čuva in varuje in ljubi najlepši kos zemlje na svetu — Jugoslavijo. Načela bratstva in enakosti so del ideologije, visoke in večnožive sokolske. Daljša izvajanja br. Gangla so sprejeli navzoči z gromovitim aplavzom na govornika. Pričeli so k prireditvi m. dr. sreski načelnik g. Franjo Levičnik, mestni župan Josip Hafner, poveljnik mesta polkovnik Djordje Bulić s polkovnikom Lulićem in celotnim častniškim in podčastniškim zborom 52. pp. iz Škofje Loke in deloma iz Ljubljane. Navzoča je bila tudi društvena uprava s starostvo br. Dolencem, poleg predstavnikov malone vseh škofjeloških uradov in številnega meščanstva. Utisi večera so bili najlepši, prav zelo ker se je ponovno izkazala skupnost in priljubljenost vseh čimteljev, ki jim je napredek jugoslovanstva resnična briga.

Potovanje po zvezdi večernici

40.

Spotoma so srečali veliko čredo zelo majhnih konjčkov. Dušanu in Danico so se zdeli kakor igračke. »Joj,« je dejal deček, »ko bi jih mogli uloviti; to bi bilo lepo!« Pa jih še loviti ni bilo treba. Konjčki so bili namreč neznašsko radovedni na te čudne popotnike. Prišli so k njim tako prijazno kakor psički. Skakali so krog njih in zadovoljno rezgetali.

Posvetovanje gospodarskih krogov in zastopnikov občin

Ljutomer, 6. aprila.

Sreski načelnik dr. Trstenjak je kakor v drugih krajih sreza sklical tudi v Ljutomeru sestanek zastopnikov občin in gospodarskih krogov, ki se je vršil 31. p. m. Udeležilo se ga je 80 moških iz Ljutomer in okolice, ki so najprej soglasno priznali velike uspehe sedanjega režima na vseh poljih ter izrazili željo, da bi bil bodoči parlamentarizem boljši in koristnejši od onega pred 6. januarjem. O tem, ali je režim dober ali ne, bodo vedno odločevali le njegovi uspehi. Glede banskega sveta so bili zborovalci mnenja, da bi bilo dobro, razposlati n. pr. načrt proračuna že prej članom banskega sveta, da ga morejo temeljiteje proučiti, in nekoliko razširiti njegovo kompetenco. Da se gospodarska kriza, posebno kmetijska omili, naj se pospeši s trgovinskimi pogodbami izvoz kmetijskih pridelkov, kar velja osobito za vino — važen pridelek sreza —, naj se omeji njih uvoz, ki je čisto nepotreben, naj kupuje država živila za svoje zavode (bolnice, jetnišnice itd.) direktno pri proizvajalcu, naj se olajšava uvoz za kmetijstvo potrebnega blaga in naj se deluje na izboljšanje naših pridelkov. Živila bi bilo tudi primerneje razdeljevati ter, če ni drugače, z državno podporo znižati njih ceno za najrevnejše, čisto stradalajoče sloje in brezposelne. Cule so se pritožbe, da so ob splošnem padcu cen ostale cene monopolskega blaga neizpremenjene, oz. da so se n. pr. pri sladkorju celo dvignile, ker ga obremenjuje višji prometni davek. Da se omili brezposelnost, bi bilo pričeti z javnimi deli, tako z regulacijo Ščavnice in Globelke, z zgradbo ceste Ljutomer-Cezanec-Branoslavci in s preložitvijo radomerskega klanca na banovinski cesti Ljutomer-Ormož. S tem bi se preprečil tudi beg delavstva z dežele. Glede davkov se je predlagalo, naj ostane kuluk samo za občinske ceste, naj se znižajo stopnje za odmero pridobnine, ki teži osobito malega obrtnika in trgovca, naj se zniža banovinska trošarina na vino in odpravi ista dajatev od bencina. Previsoki so prispevki za delavsko zavarovanje, ki se naj v interesu poželja decentralizira, previsoki je tudi obrestna mera za posojila. Za obnovo vinogradov bi bilo treba brezobrestna posojila. Regulacija Mure bi se naj nadaljevala, država naj ne zahteva davka od uničenih zemljišč ter naj prepuusti tista zemljišča, ki jih Mura naplavlja, oškodovancem. Ker trpi Ljutomer od čestih poplavl, treba povečati število propustov v železniškem nasipu; dograditi bi treba porušena mostova na progi Veržej-Dokležovje, ki ovirata promet. Za regulacijo Ščavnice bo sresko načelstvo pripravilo ustanovitev vodne zadruge. S tem bo po letih odpravljena tudi metljavost goveda, ki je povzročila srezo milijonsko škodo. Zborovalci so potem izrazili tudi željo, naj ostane mesto Ljutomer v svojem sedanjem obsegu, iz okoliških občin pa se naj ustvarita dve občini — ena za poljske vasi s pretežno kmetijskim prebivalstvom, druga pa za vinogradniške občine. Ob tej priliki je g. dr. Trstenjak tudi razdelil odlikovanja.

Prezid

Osebnosti. G. župnik Ivan Kauzlaric se je vrnil in bo najbrže še nadalje ostal na naši fari. — Premeščen je podpregel, tuk. fin. odd. g. Lubej na Rakek.

Avto-zveza Stari trg. Prezid je bila otvorjena s prvim aprilom.

Sokol. Ob priliki poslovnega večera, ki ga je priredil g. župnik in godovanja g. Jos. Klepac, je nabral društveni starosta g. Žagar Ante večjo svoto za Sokolski dom. G. Jos. Klepac, podstarosta našega društva, je tudi poklonil Sokolu jazz-instrumente v vrednosti 1600 Din. V novem kotu in Babnem polju sta se ustanovili sokolski četi.

Nova trgovina. V lastni hiši bo odprl te dni g. Frie Prenc nov trgovski lokal in bo to enajsta trgovina v naši vasi.

Bučka

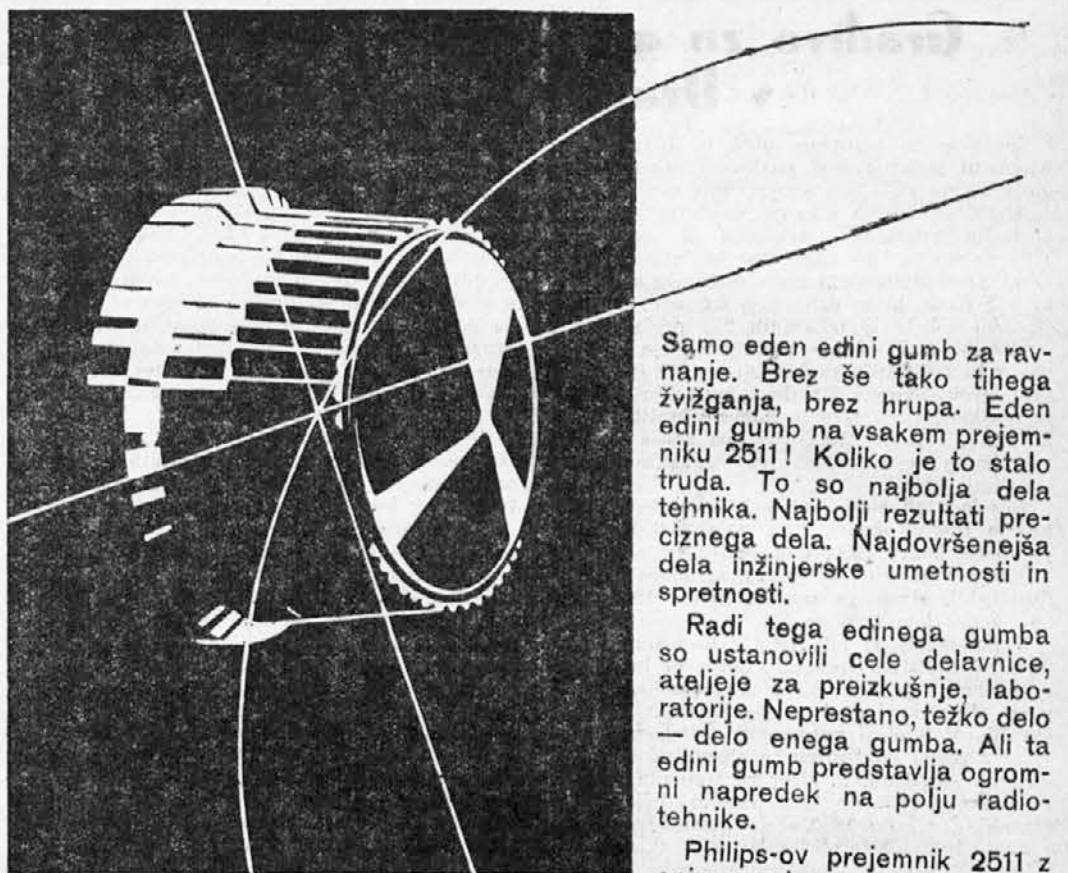
Zrtev luninega mrka. V listih smo čitali, da se je zgodilo več nesreč pretekli dne, ko je bil lunin mrk. Tudi pri nas se je zgodilo nekaj podobnega. Dne 4. t. m. popoldne je šla A. P. v spremstvu 9-letne sestrine hčerke v precej oddaljeno vas k Dimcu pod Zloganje v mlin. Z vrečo moke se je zvečer skozi gozd vračala domov. Ravno tisti čas je nastajal lunin mrk. Ker pa je A. P. to prezaverovano opazovala, se je nenadoma spotaknila v korenino in z vrečo tako nesrečno padla, da si je nad gležnjem zlomila levo nogo. Domov se je vrnila zelo pozno, ker je morala vso pot počivati in se opirati na svoji nečakinji. Iskali je morala zdravniško pomoč, vendar se pa že leži v domači oskrbi.

Škocijan

Zgodnji kopalec. Na velikonočno nedeljo je bilo krasno pomladansko vreme in žgoči solnični žarki so izvalili mnogo ljudi v prebujajočo se naravo. V potoku Radulji, pritoku Krke, je bilo opaziti že prve kopalece. In vsak način je kopanje v tem zgodnjem času še prezgodaj in si kopalec lahko za vedno pri tem nakopljejo bolezen.

Razširjate »Jugoslovane«. Naročite in agitarajte za »Jugoslovane«, priporočajte ga svojim prijateljem in znanecem. Je to edini dnevnik Dravske banovine, ki prináša uradne razglase in tudi najprej prinese točne vesti iz naše doline. Mesečna naročnina je le borih Din 20, javite le svoj točni naslov in prejemale ga boste nekaj časa brezplačno na ogled.

Zalosten povratek v svoj rojstni kraj. Tujina požira naše ljudi in izmaga njih mlade moči. Poln življenjske sile in upanja v srečno usodo je odšel pred mnogimi leti v Ameriko I. M. Občutiti je moral bridka razočaranja, ni našel toliko zaželjene sreče, ampak izgubil je svoje najdragocenejše — svoj vid. Ves pobit je bil njegov prihod v ljubljeno slovensko domovino, katere krasot ne bo mogel nikdar več občudovati.

Samo eden edini gumb za ravnanje. Brez še tako tihega žvižganja, brez hrupa. Eden edini gumb na vsakem prejemu 2511! Koliko je to stalo truda. To so najboljša dela tehnika. Najbolji rezultati preciznega dela. Najdovršenejša dela inženjerske umetnosti in spretnosti.

Radi tega edinega gumba so ustanovili cele delavnice, ateljeje za preizkušnje, laboratorije. Neprerastano, težko delo — delo enega gumba. Ali ta edini gumb predstavlja ogromni napredek na polju radio-tehnike.

Philips-ov prejemnik 2511 z enim gumbom za ravnanje.

PHILIPS
PRIJEMNI
APARAT

2511

Prodaja na ugodne mesečne obroke

Pogoje, kataloge in cenike pošljemo brezplačno

Generalno zastopstvo:

„Centra“ trgovina radio-aparatur, gramofonov, koles, šivanjih strojev itd.

Ljubljana, Masarykova cesta števil. 12

(nasproti kolodvora — palača Vzajemne zavarovalnice)

1008

Avtomobilska nesreča v Kozarjih

Češkoslovaški avtomobil se zaletel v drevo. — Sofer in hčerka češkoslovaškega profesorja kirurgije ranjena

Ljubljana, 7. aprila.

Danes ob 13:45 se je pripetila med Vičem in Brezovico, takoj od železniškega prelaza približno 1 km naprej, v Kozarjih huda avtomobilska nesreča.

S potovanja po našem Primorju sta se pripeljala z avtomobilom v Ljubljano profesor kirurgije v Bratislavi dr. Kostliva in njegova 25-letna hčerka Ljudmila. Sofer jima je 36-letni sofer Vaclav Tesač. Po kratkem odmoru v Ljubljani se je profesor Kostliva odpeljal proti Logatcu. Ko je avtomobil vozil proti Brezovici, je prišla za volan profesorjeva hčerka, ki pa še ni dovolj izveščana v sofitranju. Iznenada je avtomobil zavozil v bližnje drevo ob cesti in se preuknil. Vsi trije so padli z avtomobila na njivo. Dočim je profesor ostal nepoškodovan, je zadobil sofer težje poškodbe po rokah in glavi, gđ. Ljudmila pa lažje poškodbe na desni rami. Avtomobil sam je utrpel spredaj znatne poškodbe.

O dogodku je takoj po nesreči obvestil rešilno postajo železniški čuvaj iz bližnje čuvajnice. Na kraj nesreče je odhitel rešilni avto, ki je naložil oba ponesrečenca in profesorja in odbrzel v bolnico. Sofer je ostal v bolnici, gđ. Ljudmila pa je bolnico po pregledu poškodbe takoj zapustila.

Junaki noža

Težka telesna poškodba

Kamnik, 5. aprila.

Na veliko soboto zvečer je sedela v gostilni pri »Prusinku« manjša družba, v kateri je bil tudi 25-letni hlapec Jakob Pirš, uslužbenec pri »Bundru« na Grabnem. Fantje so mirno sedeli in pili, ob 10. uri pa so plačali in odšli. Zunaj so se razšli; dva sta jo mahnila proti gostilni Amerika v Novi trg, Jakob Pirš pa je rekel, da gre raje domov. Ko so bili prijatelji že kakih 20 metrov urazen, so prišli iz gostilne trije moški in se zakadili za Piršem. Bili so to neki Franc U., ključavničar pri »Titanu« in znana prelepača, brata Tone in Franca Vrhovnik iz Bakovnika pri Duplici. Vrhovnika sta se vrgla na Pirša in ga podrla po tleh, še predno sta mu prijatelja mogla priskočiti na pomoč, nato pa so zopet vsi trije odšli mirno v gostilno in pili dalje. Pirš se je počasi pobral in opotekajoč se odšel proti domu. Prijatelji so mislili, da sta ga napadalec obdelala samo s pestmi, zato

so ga pustili oditi in šele, ko so ga v mestu zopet srečali, so videli, da je ves v krvi. Dobil je pet vbodljivcev z nožem, enega v rebra tik pod sream, 4 pa v stegno. Revez se je komaj še pomikal naprej, vendar k zdravniku ni maral iti. Prosil je samo, naj ga odpeljejo domov. S težavo so ga pripravili, da je odšel k zdravniku dr. Polcu, ki mu je izpral in obvezal rane.

Vse tri napadalec so orožniki aretirali v gostilni in jih odpeljali na mestno stražnico, kjer so jih zadržali. Vsi so trdovratno tajili, da bi koga napadli in ranili, čeprav so jim priče v obraz povedale, da so bili oni. Pri vseh treh so našli žepne nože, nož Francelja Vrhovnika pa je bil še ves krvav. Kljub temu pa je ta trdovratno zanihal vsako udeležbo pri napadu in je trdil, da je zadnjikrat rabil nož zjutraj, ko je obrezoval trte. Imel je pri sebi tudi veliko vsoto 1300 Din.

Orožniki so imeli precej truda, predno so spravili že precej vinjene vročerkveče v zapor, ker so se jim upirali, trdeč neprestano, da so popolnoma nedolžni.

Franca U. so naslednje jutro izpustili iz zapore, ker se je izkazalo, da ni sodeloval pri napadu na Pirša, ampak je bil samo v družbi obeh bratov. Toneta bodo odpeljali na njegovo komando, ker se je bil kot vojak na počitnicah preblekel v civil in se šel pretepat, France, ki je oženjen, pa bo ostal v zaporu v Kamniku in se zagovarjal pred sodiščem radi težke telesne poškodbe.

Zagorje

Prst mu je zmečkalo. V rudniškem kamnolomu zaposlenemu delavcu Stanku Grahekmu je zmečkalo prst na roki. Ostal je v domači oskrbi in ga zdravi rudniški zdravnik g. dr. Tomo Zarnik.

Vesela vest za rudarje. Poročilo, ki ga je objavil »Jugoslovane« 4. aprila, je vzbudilo mnogo veselja med rudarji. Takoj se je raznesla po dolini vest, da bodo rudarji zaradi večjih naročil ministrstva za promet imeli delovni teden podaljšan za en dan. Dosedaj so rudarji delali štiri dni v tednu, odslej pa bodo delali pet dni. To vest so z velikim zadovoljstvom sprejeli tudi trgovci in obrtniki, ki so vezani vsi na zaslužek naših rudarjev.

Procesija. Običajnega cerkvenega obhoda »Kristusovega vstajenja« se je udeležilo v soboto zvečer mnogo vernikov. Pri procesiji je igrala rudniška godba pod taktirko kapelnika g. Srečka Godina. Solska mladina obeh šol z učiteljskim zborom je bila vsa v procesiji.

Nogometna tekma. Na veliko nedeljo sta na igrišču SK »Zagorje« odigrala prijateljsko tekmo SK »Zagorje« in pa SK Sokol iz Trbovelj. Ker je bilo vreme jako lepo, je tekmi prisostvovalo mnogo občinstva, ki je z zanimanjem sledilo igri, katere je bila končana s 4:0 v korist SK »Sokola« iz Trbovelj. Sodil je vestno g. Piki.

Gradivo za gospodarsko statistiko v Dravski banovini

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani objavlja pod naslovom »Gradivo za gospodarsko statistiko v Sloveniji« med drugim številke, ki kažejo gibanje v stanju trgovine, obrta in industrije v razdobju od konca leta 1925 do konca leta 1930. Pod zaglavjem »trgovina« je v alfabetskem redu objavljenih 93 poklicnih strok, ki se prištevajo trgovini. Pod zaglavjem »obrt« je izkazanih 253 proizvodnih poklicnih strok. Stanje v industriji je za razdobje 1927 do 1930 razkazano za 149 industrijskih strok. Skupno število trgovinskih obratov je znašalo po teh izkazih konec leta 1925 v celoti 12.425. Konec leta 1930 pa znaša skupna številka za vse trgovinske obrte, izkazane v tej statistiki, 12.923.

Število vseh statistično zajetih obrtnih obratov je znašalo konec 1925. leta 26.653, dočim je stanje konec 1930. leta 32.412.

Stanje industrije, ki je razkazano za 149 industrijskih strok, je znašalo konec 1927. leta 507, konec leta 1930 pa 545.

V publikaciji iz leta 1929 z naslovom »Gradivo za statistiko trgovine, obrta in industrije v Sloveniji« je bila razvidna razvrstitev trgovine, obrta in industrije po tedanjih davčnih okrajih. V letošnji publikaciji so izkazane številke z istimi poklicnimi in obrtnimi nazivi v skupnih številkah, in sicer za trgovino in obrt za razdobje 1925 do 1930, za industrijo pa za razdobje 1927 do 1930. Kdor zasleduje razvoj v stanju trgovine in obrtnosti ter gibanje in razčlenjenost, polaga važnost predvsem na preglednost po skupnih številkah, ki omogočajo gospodarsko presojanje in praktične zaključke, dočim je podrejene važnosti, kakšna je porazdeljenost posameznega obrta na male krajevne enice.

Davčna statistika za leto 1929, ki navaja neposredne in posredne davke in razne davščine, je zanimiva, ker je leto 1929 pričetek novega razdobja za direktne davke. Neposrednih davkov je bilo v kraljevini leta 1929 pobranih v

celoti 2.055.756.854 Din. V področju finančne direktije v Beogradu Din 426.450.195, v Novem Sadu Din 429.607.673, v Zagrebu Din 261.487.029, v Ljubljani Din 212.237.429, v Osijeku Din 168.883.236, v Sarajevu Din 100.424.646. Za Dravsko banovino so izkazani posamezni davki po predpisih, odpisih in čistem predpisu. Slede posebni izkazi o zemljariji, zgradarini, o davku na poslovni promet, o pridobitni, o rentnini, o družbenem davku ter pregledna tabela o podlagi za odmero samoupravnih doklad. V zaglavju »posredni davki« je izkazana trošarina, takse, taksi material.

Pregledna tabela izkazuje vpise, izpremembe, izbrise, konkurse pri protokoliranih firmah in zadržkih v letu 1930 v trgovinskem in zadržnem registru. Sledi pregled o potrditvah in svedobah, izdanih v letu 1930 v zbornem uradu.

V naslednjem objavljamo pregled nekaterih najvažnejših trgovinskih obratov leta 1930 in sicer navajamo za izkazane obrate skupno število konec leta 1930, številke v oklepaju pomenijo stanje koncem l. 1925:

Avtomobili, avtomobilske potrebščine, bicikli 60 (25); branjarje 661 (652); čevlji in čevlji. potrebščine 70 (76); delikatese in jestvine 170 (59); deželni pridelki 699 (654); drogerije, zdravilna zelišča 22 (18); elektrotehnični predmeti 25 (14); galanterija 150 (126); knjigarne 41 (31); kolonialno in specerijsko blago 159 (216); konfekcijsko blago 32 (38); les 1673 (1567); lekarne 70 (62); manufaktura 213 (229); materialno blago (kemikalije, barve) 53 (46); mešano blago 3200 (2716); mleko in mlečni izdelki 152 (141); modno blago 24 (17); municija 26 (18); papir in pisalne potrebščine 85 (97); perutnina 131 (234); sadje (domače in južno) 236 (255); sejmarji 607 (621); semena 27 (44); starinarji 36 (34); stavbni material 62 (62); steklo in porcelan 31 (28); usnje 171 (170); vino 278 (423); žepnice 28 (23); tehnične 205 (155); zastavljavnice 2 (2).

Jugoslavenska banka d. d. Zagreb

Dne 30. marca t. l. se je vršil XXII. redni občni zbor Jugoslavenske banke d. d. Občni zbor je vzel na znanje poročilo upravnega sveta o poslovanju v preteklem letu, odobril zaključne račune in enoglasno sprejel razdelitev dobička v znesku od Din 9.364.112.12.

Glede na sklep občnega zbora se bo izplačevala 7% dividenda. Kupon št. 22 za leto 1930. se bo torej vnovčeval v Din 7— za delnico, in sicer poenaki s l. aprilom t. l. pri vseh blagajnah zavoda. — Ostanek dobička se je vporabil za zvišanje rezerve in pokojninskega fonda, Din 809.374.54 pa se prenaša na tekoče leto.

V ravnanstvu se je na novo izvolil g. dr. Nikola Kostrenčič in dr. Milovan Zoričič.

Poslovna poročila in zaključni računi banke se pošiljajo interesentom na zahtevo brezplačno. 995

Gospodarske vesti

× Za zaščito naše kamene industrije. Centrala industrijskih korporacij v Beogradu je v zvezi s predstavniki industrije kamna v kraljevini Jugoslaviji naslovila vlogo na ministra za zgradbe, naj zaščiti domačo industrijo kamna, ker bi se s tem omejila brezposelnost in rentiralni domači kapital, ki je vložen v taka podjetja.

× Za vpostavo silosev. S sklepom ministra za trgovino in industrijo je imenovana v tem ministrstvu posebna komisija, ki bo napravila načrte za graditev silosev. Komisija bo začela s proučevanjem raznih sistemov silosev.

× Polovična vožnja za posetnike vinskih sejmov v Zagrebu in Mariboru. S sklepom ministra za promet je odobren 50% popust za vožnjo na državnih železnih obiskovalcem vinskih sejmov v Zagrebu od 11. do 14. in v Mariboru od 10. do 13. aprila t. l. Olajšava velja od 7. do 17. aprila.

× Za uvoznike iz Poljske. Finančni minister je na osnovi člena 23. zakonskega predloga o carinskih tarifah in v zvezi s čl. 27. trgovinske pogodbe med kraljevino Jugoslavijo in republiko Poljsko po zaslusanju carinskega sveta sklenil, da bo veljalo kot blago uvoženo iz Poljske le blago, ki ima tozadevno potrdilo jugoslovanskih konzularnih ali diplomatskih predstavnikov v Poljski. Ta sklep je stopil v veljavo 23. aprila t. l.

× Vzor mecene. Beograjski trgovec g. Jovan Savić je naslovil Beograjski trgovski omladinu pismo, v katerem pošilja Din 100.000—, ki naj se vporabi v smislu zaštite in podpore trgovskih učencev in pomočnikov. Res pravi pridobitnik mecene, ki skrbi za dobro strokovno vzgojo novega trgovskega naraščaja. Vredno posnemanja.

Borzna poročila

dne 7. aprila 1931.

Devizna tržišča

Ljubljana, 7. aprila. Amsterdam 22-825, Berlin 13-545—13-575, Bruselj 7-9179, Budimpešta 9-9277, Curih 1094-10—1097-10, Dunaj 7-9916 do 8-0216, London 276-67, Newyork 56-73—56-93, Pariz 221-76—223-76, Praga 168-22—169-02, Trst 298—298-18.

Zagreb, 7. aprila. Amsterdam 22-795—22-855, Dunaj 799-16—802-16, Berlin 13-545—13-575, Bruselj 789-79—793-79, Budimpešta 991-27—994-27, London 276-27—277-07, Milan 297-105—299-105, Newyork kabel 56-84—57-04, Newyork ček 56-73 do 56-93, Pariz 221-76—223-76, Praga 168-22 do 169-02, Curih 1094-10—1097-10.

Budimpešta, 7. aprila. Berlin 13-5450—13-5750, Budimpešta 991-27—994-27, Dunaj 799-16—802-16, London 276-27—277-07, Milan 297—299, Newyork 56-73—56-93, Pariz 221-76—223-76, Praga 168-32 do 169-02, Curih 1094-10—1097-10.

Sport

Velikonočni turnir v Ljubljani.

Ljubljana, 7. aprila.

Za praznike smo imeli v Ljubljani nogometni turnir, ki je popolnoma uspel tako v finančnem, kakor tudi v sportnem oziru. Vreme je bilo sportnikom naklonjeno, obisk je bil v nedeljo večji kot v ponedeljek.

Oba gosta, ISSK Maribor in S. K. Sturm sta se pokazala v dobri luči le prvega dne, dočim sta domača kluba dosegla šele v ponedeljek izredno formo in sta absolutno gospodarila na igrišču. Z večjim uspehom je vsekakor igralo Primorje, ki je obakrat zmagalo, dočim je morala Ilirija kloniti Mariboru, proti Sturmu pa je dosegla neodločen rezultat kljub nadmočni igri.

Nedeljski tekmi nista bili tako zanimivi kot tekmi naslednjega dne. Ilirija in Primorje sta druga dne nastopila v spremenjenih postavah, ki sta se prav dobro obnesli in nudili igro, ki je držala gledalce do zadnjega trenutka v napetosti.

Maribor : Ilirija 5:2 (3:1),

Primorje : Sturm 3:2 (2:0).

Kot prvi par sta nastopila na igrišču Ilirija Maribor in Ilirija. Igra je bila počasa zelo zanimiva. Gostje so se pokazali kot tehnično na višku stoječa enajstoričica, katere napad je brezhibno prodiral in ogrožal vrata domačinov. Ilirija je bila sicer tekom cele igre v premoči, vendar je njen napad pokazal pred golom toliko neodločnosti, da niso izkoristili niti najpovoljnejših šans. Sicer je pokazala enajstoričica Ilirije zelo raztrgano igro brez najmanjše homogenosti in vizirnosti. Zmago je Maribor popolnoma zaslužil. Njegov najboljši del je bila napadalna vrsta, ki je izkoristila skoro vsako situacijo, imela pa je pri tem srečo, da je nasprotni vratar delal napako za napako. Do odmora je Maribor trikrat pogljal žogo v mrežo, dočim je Ilirija kljub vsem naporom mogla samo enkrat realizirati. Pri Mariboru je tempo pojenjal in igra ni bila več tako zanimiva. Pri Mariboru so zadovoljili vsi igralci, pri Iliriji ne moremo niti enega pohvaliti. Kolikor toliko sta zadovoljila oba branilca.

Izredno živahno igro je nudil nato sledeči par Primorje : Sturm. Enajstoričica domačinov je igrala izredno ambiciozno in je v prvi polovici prisilila nasprotnika v obrambo. Do odmora sta zabila Senica in Slamič, slednji iz 11-metrovke, dva gola. Po odmoru je Erman postavil rezultat na 3:0, nato pa je moštvo popustilo in Sturmu se je posrečilo, da je znižal rezultat na 3:2. Primorje je prekašalo goste posebno v hitrosti in odločnosti pred golom, kjer sta se zlasti izkazala Jug I in Slapar na desni strani. Oba sta izvedla večino napadov in sta povzročala nasproti obrambi mnogo strahu. Graški gost se nam je predstavil kot kombinatno prav dobra enajstoričica, kateri pa manjka pred golom odločnosti. Obramba je vsekakor najboljši del moštva. Pri Primorju je zadovoljilo delo moštva, duša enajstoričice je bil zopet neumorni Slamič, katerega pa je v drugi polovici zapustila razsodnost in ga je moral sodnik radi prigovarjanja izključiti. Zmaga Primorja je bila popolnoma zaslužena. Rezultat odgovorja poteku igre. Sodnik prve tekme g. Cimperman, kakor tudi sodnik druge tekme g. Schneller sta zadovoljila.

Primorje : Maribor 5:0 (3:0),

Ilirija : Sturm 1:1 (1:1).

Kdor je gledal obe tekmi drugega dne, je vsekakor odšel zadovoljen z igrišča. Posebno je presenetilo Primorje, ki je podalo napram Mariboru igro, kakršne v Ljubljani že več let nismo videli. Nastopilo je s popolnoma spremenjeno krilsko vrsto s starima preizkušenima stranskima krilcema Zemljakom in Piškomo, ter sočnom kot srednjim krilcem. Pohvaliti posameznika bi značilo omalovaževati celoto. Moštvo je zadovoljilo v vsakem pogledu, napad je za lahko prodri do nasprotnega gola in je zaključil vsako akcijo z lepim strelom. Krilska vrsta je zadržala vse napade Maribora. Obramba je storila vse, da je nasprotniku onemogočila vsak strel. Izredno je bil disponiran Erman, ki je zabil dva krasna gola in prostih strel, pravi bombi, kakršne se v Ljubljani le redko vidita.

Maribor je bil popolnoma inferioren protivnik in ga od prejšnjega dne ni bilo spoznati. Rezultat 5:0 popolnoma odgovarja poteku igre.

Ilirija je nastopila proti Sturmu z znatno spremenjeno enajstoričico. V napad je postavila mesto Doberleta, Omara in Iceta, mlade igralce iz rezerve, ki so se popolnoma obnesli. Tudi krilska vrsta je nastopila v spremenjeni formaciji z Varškom in Belakom. Ilirija je bila vseskozi v premoči, Sturm je prodrl le redkokdaj. Domačini bi zaslužili zmago, njihov napad pa je imel izredno smolo v streljanju. Mnogo dobro merjenih strelav je pogodilo drog ali prečko. Edini gol za goste je padel povsem nepričakovano in je bil ubranljiv, vendar je veter nenadoma spremenil smer žogi, kar je presenetilo vratarja Maliča. Ilirija je izenačila s krasnim golom Berglesa, ki je streljal prosti strel iz daljave 35 metrov in pogljal žogo neubranljivo v levi zgornji kot. Gradčani so bili tehnično boljši, vendar je Ilirija nadoknadila pomanjkanje tehnike z izredno požrtvovalnostjo in boljšim startom. Najboljši mož na polju je bil Strehovec kot desni branilec, ki je bil nepretrazen zid. Igra je bila igrana od početka do konca v ostrem tempu in je na trenutke skoraj prešla mejo fairnesse. Sodnik g. Deržaj je imel igro popolnoma v rokah in je njegova zasluga, da se je končala igra v dostojnih mejah.

Mariborski sport.

S. K. Železničar (Zgb.) : S. K. Železničar 4:3 (2:2).

Prvi dan gostovanja zagrebških »Železničarjev« je končalo s pičlo, a zaslužno zmago gostov. Zagrebčani so precej nadkriljevali svoje tovariše, posebno nadmoč so imeli v tehniki. Večjemu uspehu je predvsem krivo predolgo igranje pred golom. Vse formacije moštva so odlične, naravnost fenomenalno pa je desno krilo, z močnim šutom na gol.

Domačini so se borili kot običajno požrtvovalno in tudi nekoliko predvje. Del njihove igre je bilo nesmiselno zbijanje žoge. Vrtar Pišof je držal precej nevarnih strelav, dobljeni goli pa so bili neubranljivi. Nelepa stran moštva je tudi ta, da si medsebojno poveljujejo in kregajo in to seveda v blaženi nemščini.

S. K. Železničar rez. : S. K. Svoboda komb. 4:0 (1:0).

V predtekmi je odlična rezerva Železničarjev zaslužno zmagala nad kombinirano Svobodo. Sodnik g. Jančič je tudi topot presenetil.

S. K. Železničar (Zgb.) : S. K. Železničar 6:2 (3:2).

Rezultat druge tekme Zagrebčanov in mariborskih »Železničarjev« je jasen izraz nadmoči gostov. Zagrebčani so v drugi tekmi prišli na dan s svojim velikim znanjem in bili absolutni gospodarji igrišča.

Mariborski »Železničar« tudi drugi dan ni zadovoljil. Vrtar Pišof je popolnoma odpovedal, napad pa je igral zelo raztrgano. Tekmo je sodil g. Nemec precej dvomljivo.

S. K. Rapid rez. : S. K. Železničar rez. 5:2 (1:1).

Zaslužena zmaga dobro vigrane enajstoričice Rapida. Sodnik g. Jančič je sodil v glavnem dobro, samo glede rok si še ni na jasnem.

Razširjajte Jugoslovana!

150/150 na dobrem blagu Din 55—

»Bredac žepni robei kom. Din 2—

Entlanje, ažuriranje, predtiskanje

Specijalni entel oblek

Vezanje mehanično umetno in ročno
Tamburiranje hotelskih in gostilniških zavese.

MATEK & MIKEŠ

LJUBLJANA, poleg hotela Strukelj.

Mali
oglosi

Oglosi socialne in posredovalne vsebine: beseda 50 par. Najmanj Din 5—. Oglosi reklamnega in trgovskega značaja: najmanj Din 10— (do 5 besed). Vsaka nadaljna beseda 50 par.

Za pismene odgovore priložite znamko.

B. Pauer

keksi
biskviti

vafelni
i. t. d.

so najboljši! 732

Ugovice, roka-

více, volna in

bombaž 463

aajceneje in v veliki

izbiri pri

KARL PRELOG

Ljubljana, Židovska

ulica in Stari trg

Kolesa

na ugodne obroke

»CENTRA«

trgovina šivalnih strojev, koles gramofonov itd., Ljubljana, Masarykova cesta, nasproti gl. kol. Palača Vojne zavarovalnice.

733

Pošteno

kmečko dekle

za vsa poljska dela, ki se razume tudi na gospodinstvo in gostilno, se takoj sprejme pri J. Usnik. Rudnik

17 pri Ljubljani.

Potrži neizmerne žalosti naznanjamo, da je naš nadvse ljubljani soprog, oče, sin in brat, gospod

Franc Zajec

uradnik Mestne hranilnice v Črnomlju

dne 4. aprila po kratkem trpljenju, mirno v Gospodu zaspal.

Truplo blagopokojnega prepeljemo iz Črnomlja v štrtek, dne 9. aprila 1931 v Zg. Šiško štev. 105, od kjer se vrši pogreb istega dne ob 4. uri popoldne na farno pokopališče v Dravljje.

Zg. Šiška—Črnomelj, 8. aprila 1931.

Žalujoči ostali

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

Kultura

Karla Bulovčeva v Parizu

Pariz, 1. aprila.

Letošnji »Salon des Independants«, odprt od 27. januarja do 1. marca, je prinesel za nas presenečenje. Karla Bulovčeva, nastopajoča v Parizu pod imenom Karla Mrak, je v njem razstavila dve freski v črni in beli: »Činelec« in »Harfo«. Preje neopažena, je umetnica s to svojo razstavo vzbudila nenadoma splošno pozornost. Vodilne umetniške revije, kot »Les artistes d'aujourd'hui«, »La revue moderne«, »Vrai et beau«, »Comœdia« itd. prinašajo o njej obširne članke z reprodukcijami njenih slik, poudarjajoč, da se v njenih delih očituje umetnost velikega stila. »Comœdia« na pr. piše:

»Zamišljeni v širokem dekorativnem smislu in obenem polni globokega pomena, so njeni portreti začetni s sigurnostjo in silo, kakršni le redkokdaj srečavamo.«

Karla Bulovčeva mi je izjavila, ko sem jo posetil, da tako hitrega uspeha in v tolikem obsegu, menda vajena težav in nasprotij od doma, niti sama ni pričakovala. Čisto nenadno, uspeh je bil tu. In z njim interes umetniškega tiska, naročila portretov in povabilo za razstavo v Londonu. Nenadno se je pojavilo: nebroj možnosti in načrtov za bodočnost. Sedaj se naša umetnica največ bavi s svojo pariško razstavo v jeseni, ki naj bo kolikor mogoče popoln pregled njenega kiparskega in slikarskega dela. V ta namen pa mora najprej odpotovati v domovino, da vse pripravi za prevoz odlitkov svojih skulptur.

Nisem seveda hotel zamuditi priložnosti, da malo povprašam Ivana Mraka o njemu samemu. O njem je bilo slišati samo to, da je debutiral v filmu.

»Napišite, da sem postal impresario svoje žene«, je dejal g. Mrak s svojim karakterističnim napol zlobnim, napol samozavestnim in znagovalskim nasmehom.

Šele po daljšem besednem dvoboju mi je priznal, da dela na avtobiografskem romanu, ki ga namerava izdati v Nemčiji.

Karla Bulovčeva je dosegla v Parizu uspeh, kot ga ni noben Jugoslovian pred njo. In to je dejstvo, ki ga je treba znati ceniti.

Mirko Kisovec.

Ljubljanski zvon izhaja letos zelo redno: pred prazniki smo prejeli že aprilsko številko. Na uvodnem mestu prinaša prvi del Oevirkovega eseja Slovenski kulturni problemi, katerega teže so občinstvu znane še iz predavanja v Filharmoniji. Drugi esejistični prispevek je R. Jakopiča študija Tovariši in jaz, ki jo je avtor prav tako nedavno predaval v Celju; Tovariši in jaz, je ponoven dokument, da je Jakopič prav tako mojster besede kakor palete, obenem pa pomeni tudi dragoceno umetniško izpoved o osebnosti novejšega slovenskega slikarstva. A. Gspan objavlja vrsto lepih, tenko občutenih pesmi: Sneži, sneži (Srečko Kosovelu v spomin) in pa ciklus Troje dekliskih pesmi. Prozo sta razen Berkovega romana In solnce je obstalo, prispevala Jože Kranje (socialno-novelo Basen o človeku) in pa I. Lah (odlomke zanimivega literarno zgodovinskega romana Pismo vere). Obzornik obsega celo vrsto raznih književnih in kulturnih poročil: M. Robič replicira na nekatere kritike o Vebrovi filozofiji, Oevirk poroča o Mercadetu, Spektorski (o Vebrovem Sv. Avguštinu), Vidmar (o Pagljovem magistru Antonu), Borko (o Papinjevem Gogu itd.), Kogoj (o koncertih) i. dr.

Mentor prinaša v svoji 8. številki: Mlakar, Spomini; Brnčič, Vojislav J. Ilić (s sliko); Radovanov, Ob grobu (Pesem); Horn, Volja in uspeh; Savnik, Na obisku pri naši južni sosedici (s sliko); J. P., Studijske črte za slovensko stilistiko in poetiko; Kufje in časopisi; Literarni pomenik itd.

Mamin Sibirjak: »Brata Gordejeva«. V Izloži konjorija celjske »Nove Dobe« in tisku Zvezne tiskarne v Celju je ravnokar izšel v preprosti, pa lični opremi roman »Brata Gordejeva«, najboljši delo ruskega pisatelja D. N. Mamina-Sibirjaka, ki nas vodi v štirideseta leta preteklega stoletja. Dejanje se vrši v velikem industrijskem in rudniškem podjetju na Uralu. Pisatelj je dober poznavalec industrijskega in rudniškega življenja. Neprisiljeno nam slika dvoje za rusko preteklost in sedanjost nadvse važnih dejstev: prehod od starega tlačanstva k industrijskemu načinu produkcije in prenos zapadnoevropskih kulturnih vrednot na ruski svet. Poleg pozitivnega učinkovanja nam odkriva zlasti tudi razkrojni vpliv obeh dejstev na osnovi ruskega življenja. Mamin-Sibirjak ima vrline ruskih pisateljev, smisel za realnost, konkretnost in plastičnost, ves roman obdaja žar neke tople in mirne romantike, ki vodi k harmoničnemu doživljanju povesti. Knjiga ima 88 strani in stane broširana samo Din 12.—.

Gledališče

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Drama.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 8. aprila: »Dom osamelih žena« Red C. Četrtek, 9. aprila: »Življenje je lepo« Red A. Petek, 10. aprila: Zaprtlo.

Opera.

Začetek ob 20. uri zvečer.

Sreda, 8. aprila: »Svanda dudake« Red B. Četrtek, 9. »Luiza« Red C. Petek, 10. aprila: Zaprtlo.

MARIBORSKO NARODNO GLEDALIŠČE

Sreda, 8. aprila ob 20. uri: »Človečenec«, ab. A. Kuponi. Zadržje. Četrtek, 9. aprila ob 20. uri: »Cirkuška princesa«, ab. B.

Službene objave

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

C 140/31.

889

Oklic.

Hajduk nedl. Margareta, polj. iz Gančanov, ki jo zastopa Panker Marija, rojena Hajduk, polj. v Gančanih št. 119, je vložila zoper Jeriž Stefana, polj. v Gančanih, sedaj na Francoskem, tožbo zaradi ugotovitve očetovstva in plačila preživnine s pripadki.

Ustna sporna razprava se določa na dne 25. aprila 1931. ob devetih pri tem sodišču v sobi št. 21.

Tožencu se postavlja za skrbnika Jeriž Stefana, posestnik v Gančanih št. 176.

Okrajno sodišče v Dolnji Lendavi, odd. II., dne 23. marca 1931.

*

Nc 124/30—7.

714—3—3

Oklic, s katerim se sklicujejo sodišču neznani dediči.

Hiti Marija (deklisko ime neznano) je umrla pred nekaj leti v okolici Washingtona v Ameriki in ni zapustila nobenega sporočila poslednje volje.

Je li kaj dedičev, sodišču ni znano.

Gosp. Poznika Viktorja, notarja v Ložu, postavlja sodišče za skrbnika zapuščine.

Kdor hoče zahtevati zapuščino za se, mora to v enem letu od danes naprej javiti sodišču in izkazati svojo dedinsko pravico.

Po preteku tega roka se bo zapuščina, v kolikor bodo zahteve izkazane, izročila, v kolikor se to ne bo zgodilo, se bo zasegla v prid državi.

Okrajno sodišče Lož, odd. I., dne 12. marca 1931.

*

Razglasi raznih uradov in oblastev

T No. 441/7.

923

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju razpisuje po nalogu kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani V. No. 363/34 z dne 24. marca 1931. na podstavi členov 86. do 98. zakona o državnem računovodstvu z dne 6. marca 1910 in njegovih izjememb odnošnih dopolnitev za dobavo in montažo sterilizacijske naprave v novi porodišnici v Celju.

I. javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 28. aprila 1931 ob enajstih dopoldne pri sreskem načestvu v Celju. Vse potrebne podatke in pojasnila dobe zainteresirani v uradnih urah pri tehničnem razdelku sreskega načelstva v Celju.

Ponudbe se morajo glasiti v obliki enotnega popusta v odstotkih na cene odobrenega proračuna, ki znaša 139.090.— Din.

Svojeručno pisane ponudbe na uradnem formularju, opremljenem s kolkom za Din 100.— (priloge s kolkom po Din 2.—) morajo izročiti ponudniki ali njih pooblaščenca na dan licitacije v zapečatenem zavrtku in z zunanjo oznako: »Ponudba za prevzem dobave in montaže sterilizacijske naprave v novi porodišnici v Celju ponudnika N. N.« in sicer neposredno v roke predsednika licitacijske komisije med 10. in 11. ure dopoldne. Poznejše ali nepravilno opremljene ponudbe ne bodo vpoštene.

Vsak ponudnik mora v ponudbi izrecno izjaviti, da v celoti pristaja na vse drazbene pogoje ter položiti kavejco, katere znaša 14.000.— Din odnosno za tuje državljane 28.000.— Din.

Kavejca se mora položiti pri blagajni davčne uprave v Celju najkasneje na dan licitacije do 10. ure in sicer v gotovini, državnih vrednostnih papirjih ali garancijskih pismih, izdanih po denarnem zavodu v smislu čl. 23. pravilnika za izvrševanje določil iz oddelka »B. Pogodbe in nabave«.

O položeni kavejci prejme ponudnik blagajniško položnico, ki jo mora hkrati v vročitvi ponudbe predložiti predsedniku licitacijske komisije.

Hkrati z blagajniško položnico o vloženi kavejci je treba predložiti pristojne davčne uprave, opremljene s kolkom za Din 20.—, da so plačani davki za tekoče četrtletje, in potrdilo ministrstva za gradbo, da se sme ponudnik udeleževati javnih licitacij. Pooblaščenca morajo poleg tega predložiti pooblastilo, da smejo zastopati svojo firmo pri licitaciji. Končno mora ponudnik predložiti uverjenje zbornice za trgovino, obrt in industrijo o sposobnosti za izvrševanje ponudnega posla.

Kr. banska uprava si izrecno pridržuje pravico, oddati delo brez ozira na višino ponujene vsote oziroma vse ponudbe od-

kloniti brez vsake obveznosti.

Vsak ponudnik mora ostati v besedi 60 dni po licitaciji.

Sresko načelstvo v Celju, dne 2. aprila 1931.

*

Stev.

880—2—2

Razpis.

Direkcija drž. rudnika Velenje, razpisuje za na dan 20. aprila 1931. ob enajstih nabavo:

200 m³ jamskega lesa,
100 m³ plohov.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija drž. rudnika Velenje, dne 30. marca 1931.

*

Opr. št. 150/23—1931—1.

901

Razglas o licitaciji.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na dan 13. aprila 1931 ob 11. uri dopoldan javno pismeno ofertno licitacijo za zidarska dela pri renovaciji zdraviliškega poslopja Suzora v Laškem.

S kolekom za Din 100.— opremljene ponudbe je vložiti v zaprtem in zapečatenem ovitku, kateri mora nositi napis: »Ponudba na opr. št. 150/23—1931«, do 13. aprila 1931 do 11. ure dopoldan v sobi št. 205, Miklošičeva cesta 20/I.

Ponudbe se morajo vložiti na posebni tiskovini, ki se dobi obenem s splošnimi in podrobnimi pogoji za ceno Din 20.— pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, soba 233, od 8. do 12. ure.

Licitacija se vrši označenega dne ob 11. uri dopoldan v sobi 203 na Miklošičevi cesti št. 20/I.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, dne 3. aprila 1931.

*

Opr. št. 150/26—1931—1.

900

Razglas o licitaciji.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani razpisuje na dan 13. aprila 1931 ob 11. uri dopoldan javno pismeno ofertno licitacijo za pečarska dela pri renovaciji zdraviliškega poslopja Suzora v Laškem.

S kolekom za Din 100.— opremljene ponudbe je vložiti v zaprtem in zapečatenem ovitku, kateri mora nositi napis: »Ponudba na opr. št. 150/26—1931«, do 13. aprila 1931 do 11. ure dopoldan v sobi št. 205, Miklošičeva cesta 20/I.

Ponudbe se morajo vložiti na posebni tiskovini, ki se dobi obenem s splošnimi in podrobnimi pogoji za ceno Din 20.— pri Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev v Ljubljani, soba 233, od 8. do 12. ure.

Licitacija se vrši označenega dne ob 11. uri dopoldan v sobi 203 na Miklošičevi cesti št. 20/I.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, dne 3. aprila 1931.

Računski zaključek

„Union“ hotelske in stavbinske d. d. v Ljubljani za leto 1930

Aktiva		Bilanca za leto 1930		Pasiva	
	Din p		Din p		Din p
Gotovina	705 09	Delniška glavnica	3.324.000	—	—
Stavba hotela Union	4.361.951 62	Spec. rez. valoriz. zaklad	1.256.611	77	—
Stavbišče	198.078 80	5% rezervni zaklad	350.047	16	—
Stavba garaž	678.168 67	5% posebni rezervni zaklad	71.804	99	—
Elektrarna	62.837 33	Ažio-rezervni zaklad	34.221	04	—
Inventar	219.435 67	Spec. rez. sklad za perilo	25.000	—	—
Adaptacije	1.162.939 81	„ „ „ stroje	10.000	—	—
Zemljišče v Kranjski gori	144.037 30	Nedvignjena dividenda za leta 1926—1929	12.520	—	—
Deleži pri Hotelski družbi v Celju	62.500	Razni upniki	1.833.324	47	—
Delež pri Vzemni posojilnici v Ljubljani	50	Najemnina predplačana	1.516	67	—
Vrednostni papirji	6.000	Dobiček	266.624	52	—
Časopisi, predplačani	8.476				
Zaloga	280.490 33				
	7.185.670 62		7.185.670	62	

Izgube

Račun izgube in dobička za leto 1930

Dobički

	Din p		Din p
Odpis pri stavbi hotela	45.190	Prenos dobička iz l. 1929	636 11
Odpis pri stavbi garaž	6.900 69	Gostilna in kavarna	948.716
Odpis pri elektrarni	63.196 53	Hotel	766.990 75
Odpis pri inventarju	139.221 25	Delež na dobičku Hotelske družbe v Celju	12.500
Odpis pri adaptacijah	161.904 56	Efektne obresti	700
Obresti	260.122 90	Najemnina	38.500 40
Davki in pristojbine	329.926 03		
Razsvetljava	307.195 37		
Popravila	187.761 41		
Dobiček	266.624 52		
	1.768.043 26		1.768.043 26

Objava.

Po sklepu rednega običnega zbora z dne 26. marca 1931 se bo izplačevala dividenda za leto 1930 po Din 60.— na delnico, izplačljivo od 1. julija 1931 do 30. junija 1935, s katerim dnem nedvignjena delnica zapade.

Dividenda se izplačuje v pisarni Grand hotela Union v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 1. V Ljubljani, dne 26. marca 1931.

Upravni svet.

Štev. 121/2.

913

Razpis.

Sreski cestni odbor v Krškem razpisuje za na dan 15. aprila 1931. ob 11. uri dopoldne nabavo:

500 cestnih kamnov-mejnikov (kamen ali beton), dimenzije 12×12×10 plus 50.

Pogoji in natančnejši opis cestnih kamnov se dobi pri podpisnem.

Sreski cestni odbor v Krškem, dne 31. marca 1931.

Štev. 481/31.

879

*

Objava.

Gospod Sterle Rudolf, advokat v Ljubljani se je s 1. aprilom 1931 odpovedal izvrševanju advokature.

Na osnovi § 44/f zakona o advokatih je podpisani odbor imenoval za prevzemnika pisarne g. dr. Ravniharja Vladimirja, advokata v Ljubljani.

Advokatska komora

v Ljubljani, dne 1. aprila 1931.

Dr. Zirovnik Janko, s. r., podpredsednik.

Razne objave

907

Računski zaključek Strojilne, lesne in kemične industrije d. d.

v Polzeli pri Celju za leto 1930.

Aktiva: Nepremičnine in premičnine Din 1.042.881.50; blagajna Din 3129.93; dolžniki Din 3.—; zguba Din 628.528.01.

Pasiva: Delniška glavnica 1.250.000.— Din; rezerve Din 16.300.—; upniki Din 29.—; Akcepti 408.213.44.

Račun zgube in dobička:

Prenos zgube iz l. 1929. Din 631.798.55; odpisi 50.000.—; upravnih stroškov 71.838.10 Din; donos elektr. računov Din 28.097.09; najemnina Din 1800.—; razni dohodki Din 28.851.55; vplačane dubiozne terjatve Din 56.360.—; zguba Din 628.528.01. Polzela, 31. decembra 1930.

Upravni svet.

*

912

Objava.

Gospod Simeun Sertič, trgovec iz Beograda, ni pooblaščen v našem imenu sklepati kupčije odnosno sprejemati are ali naplačila.

Zagreb, 2. aprila 1931.

»TUNGSRAM«

Société Anonyme d'Électricité Zürich Podružnica: Zagreb, Martićeva 12.

*

908

Objava.

Podpisana sem izgubila sprejemni dekret, izdan po prosvetnem oddelku za Slovenijo v Ljubljani dne 20. oktobra 1924, št. 14.039, in ga proglašam na neveljavnega.

V St. Vidu pri Planini, 2. aprila 1931.

Jazbinšek Ljudmila, s. r., učiteljica.

E. M. Remarque:

Pot nazaj

Roman

(Copyright by M. Feature Syndicate.
Ponatis, tudi v izvečku, prepovedan.)

Nepojmljivo vabi; na tilniku sence, ki človeka zmešajo; mehke roke. Prasketa in se bliska, se prevrača ter lije; nebo gori... kdo misli na to, da se more skrivati za tem šepetanjem in vabljenjem, za temi dišavami, za to kožo tisto drugo, ki preži, se skriva, plazi in čaka; lues — kdo misli in kdo hoče na to misliti. Kdo sploh misli delj ko od danes do jutri — jutri smo lahko že mrtvi. — Prekleta vojna, ki nas je naučila gledati in živati samo trenotno.

»In zdaj?« je vprašal Ludvik.

»Kakor hitro mogoče začeti.«

»Potem takoj,« je dejal Ludvik mirno.

Sel sem v čakalnico in raztrgal tam par zvezkov »Die Woche«, v katerih je kar bleščalo samih parad, zmag in jedrnatih besedi za vojno navdušenih pastorejv.

Ludvik je prišel. Zašepetal sem mu: »Pojdi še h kakemu drugemu zdravniku, ker ta tu ve gotovo zelo malo. Zdi se mi, da niti ne sluti pravega.« Napravi je trudno gesto, šla sva molče po stopnjicah.

60

Spodaj mi je naenkrat dejal, gledaje vstran: »Na svidenje torej —«

»Kaj je vendar?« sem ga prestrašeno vprašal.

»Sel bom,« mi je odvrnil.

»Daj mi vendar roko,« sem dejal začuden. S trepetajočimi ustnicami mi je odvrnil: »Se boš bal, da se me še dotakneš, zdaj —« Boječ in vitek je stal ob ograji, prav tak, kot je stal vedno ob pobočju jarkov, z žalostnim obrazom in povešenimi očmi — »O Ludvik, Ludvik, kaj delajo tu iz nas —, jaz, da bi se te ne dotaknil, ti zamorec ti, ti neumna mrcina, stokrat, stokrat se te dotaknem, če hočeš —« Odsunil me je. Preketo, začel sem tuliti. Jaz osel, objel sem ga, pritisnil nase in čutil, kako je trepetal — »Ludvik, to vse so same čenčarije, morda jo imam tudi jaz, bodi miren, to vse bo ta kača z naočniki tu gori že uredil.« On je trpetal in trepetal, jaz pa sem se ga oklenil z vso močjo.

III.

1.

Wesslingovo posestvo leži nekoliko od ceste proč. Je lep, star dvorec z visokim drevjem, skednji in hlevi. Stopil sem v kuhinjo, kjer je neko dekle z vi, soko podvezanimi krili snažilo okna.

»Govoril bi rad z gospo Wesslingovo,« sem dejal in se nasmehnil dekletu, ker mi je bilo všeč. Bilo je zalo.

»Da,« je odgovorila in stopila na tla.

»Kje bi našel gospo?« sem vprašal.

»Saj sem jaz,« je odvrnila.

Osupel sem jo pogledal. Pričakoval sem, da bom naletel na čvrsto, trdno kmečko ženo, potem sem se pa spomnil: Wessling je bil tudi šele trideset let star. Čutil sem se samo, da ni Henrik takrat tako prelo-mastil fotografa, da bi ostal za vedno pohabljen; — ker na sliki, ki jo je nosil vedno s seboj, je bila videti njegova žena mnogo starejša. Morda je opazila mojo osuplost; zardela je in odvezala krilne podvezke.

»S Henrikom sem bil skupaj v isti stotnji,« sem dejal in sem se že bal, da se bo vlił potok solz.

Toda, hvala Bogu, čisto mirna je bila in me je povabila v sobo. Tam sem moral sedeti, ona je pa stala pred menoj.

»Ali ne bi tudi vi sedli?« sem jo previdno vprašal, ker sem se bal, da mi bo pozneje omahnila na tla. Sede bo morda kaj takega laže prenesla. Toda ni hotela.

»Naročil mi je, da naj vam sporočim njegov pozdrav in prinesem njegove stvari,« sem dejal. »Smrt mu je bila lahka.« Po teh besedah sem razvezal zavoj in ji dajal Henrikove stvari posamič, listnico, uro, pož, denar. Ona jih je jemala. Čez nekaj časa je dejala tiho: »Bil je dober mož.«

»Da, to je bil v resnici,« sem odvrnil. Nekaj me je praskalo v grlu. Vstal sem in stopil k oknu. Iz svinjaka je nekdo vlekel svinjo, ki je bila na zadnji nogi povezana z vrvjo. Najbrže bodo klali.

Velikonočni običaji v Romuniji

Romuni praznujejo Veliko noč na zelo slovesen način.

Teden pred Veliko nočjo imenujejo »fižolov« teden, ker jedo ljudje ves teden samo nezabeljen fižol. To trpi do velikega petka. Od velikega petka pa do vstajenja jedo samo v slanem kropu kuhano zelenjavo. Vsak večer, od ponedeljka pa do sobote, obiskujejo ljudje velikonočno pobožnost, ki ji pravijo »dentec«. Posebno lepo je v cerkvah na veliki petek. O polnoči pride iz cerkve duhovnik s križem v roki in gre trikrat okoli cerkve, za njim pa svetiljo ljudje z bakljami in svečami, vsi pa prepevajo pobožne pesmi. V noči od petka na soboto je v cerkvi po 12 pridig. V noči od sobote na veliko nedeljo je zadnja »dentec«, ki traj tudi celo noč. O polnoči se začne vsi ljudje poljubovati, vsi se spravijo med seboj. Velikončnih »zajcev« ne poznajo, pač pa piške; najbolj pa cenijo za Veliko noč jagnjeta. Tudi revežem se na velikonočne praznike ne godi slabo, ker jih bogati ljudje obilno pogoste.

Tajna plavega diamanta

Nedavno je umrla v Londonu znamenita ameriška pevka Maud Yohiade. Njeno truplo so prepeljali v Ameriko. Toda še predno so dopeljali njeni zemeljski ostanki v mesto Detroit, se je že razširila po Ameriki govorica, da je pevko doletela tista usoda, ki ji je bila že zdavnaj preročevana. O tem prerokovanju pripovedujejo ameriški časniki tole:

Pevka je v svoji mladosti študirala v Oxfordu. Takrat se je pisala s svojim dekliskim imenom Felton. Nekega dne je zagledala v razložbi pri nekem draguljarju čudovito lep plav diamant, ki pa je bil tako poceni, da si ga je tudi ona s svojimi skromnimi sredstvi lahko

privoščila. Vstopila je v trgovino in vprašala, zakaj je kamen tako poceni. Draguljar pa ji je rekel, da zato, ker je ta kamen pač kamen nese, ki prinaša vsakokratnemu lastniku dvojice: uspeh in solze. To svojo moč pa bo kamen izgubil, čim pride zopet v roke pravega lastnika. Pravi lastnik pa je baže neki indijski maharadža, ki ga je bil nekoč poklonil neki svoji slučajni prijateljici.

Mlada dijakinja se je tej »prazni verici« smejala in je kamen res kupila. A glej — uspeh se je kmalu pokazal: ni trajalo dolgo in že je nastopala kot slavna pevka na vseh velikih odrih na svetu. Kot slavna pevka pa se je omožila in glej — zopet se je prerokovanje izpolnilo: prvi mož ji je kmalu umrl, od drugega pa se je morala ločiti. Nato se je omožila tretjič, toda zaželjene sreče ni bilo. Odlšla je na dolgo potovanje, na potovanju pa jo je na Angleškem dohitela smrt.

Ko so pa truplo pevke prepeljali v Ameriko in raket odpeli, plavega kamna ni bilo več na njeni roki in danes nihče ne vé, kje je.

Neznana predpotopna žival

Letošnjo zimo so doživeli prebivalci nekega otoka v bližini Aljaške v severni Ameriki zanimiv dogodek. Med ogromnimi kosi ledu, ki pripeljavajo vsako leto iz polarnih krajev skozi Beringov preliv v Tihi ocean, so opazili temen kos ledu, v katerem je bilo nekaj zamrznjenega. Ljudje so tisti ogromni kos ledu ustavili in so ga razbijali s sekirami in ga žagali, da bi videli, kaj je v ledu zavitega. Ko so dovolj leda odstranili, so našli v led zamrznjeno ogromno žival, ki je po mnenju učenjakov prebivala v tistih krajih pred milijonom let ali pa še prej, ko so bili današnji polarni kraji še topli in ko je raslo tam še skoraj tropično rastlinstvo. Tej lepi, topli dobi je sledila »ledena doba«, in takrat se je ta ogromna žival vlegla in se zazibala v večno spanje. Ogromno telo je zasnežil sneg, sneg pa se je spremenil počasi v led. Ta ledena kepa se je strnila z drugim ledom vred v eno samo ogromno ledeno maso. Počasi — po 1 milijon letih — pa se je začela ledena masa pomikati proti jugu, kos za kosom ledu se je kršil, nazadnje pa je ostal le še kos, v katerem je ležala zamrznjena in zamrznjena žival.

Žival so si ogledali že različni prirodoslovci, niso pa mogli še dognati, kakšna žival naj bi to bila. Po opisu, ki ga je objavil dr. Bouner v nekem angleškem znanstvenem listu, izgleda žival kot ogromen martinček, ki pa ima kosmato kožo. Žival je dolg 16 metrov, sama glava pa meri 2 metra.

Borza za žuželke v Berlinu

V severnem delu Berlina imajo vsak mesec enkrat v neki veliki dvorani posebno borzo za žuželke. Nabiranci žuželk so organizirani v posebnih klubih, klubov pa je nekaj nad 40. Nekateri klubi so za žuželkarje strogo znanstvenega značaja, drugim pa je več do trgovine in dobička.

Borza traja od devetih dopoldne do dveh popoldne nepretrgoma. Na borzo prihajajo starčki, moške in žene, obloženi s težkimi zavoji. V dvorani svoje zavoje odvijajo in razlože svoje »blago« po dolgih mizah. Žuželke in metulje hranijo na običajen šolski način: živali so nabodene na igle in spravljene v štirioglatih škatljah. Vsak prodajalec stoji pred svojim blagom in čaka na kupca ali pa na menjalca. Metulji se dobe že po dinarju, redki metulji pa stanejo tudi do 400 mark (5600 dinarjev).

Zanimivo je, da prodajalci svoje blago večinoma sami vzgajajo in največ metuljev je do-rastlo v čevljarskih, mizarskih in drugih delavnicah, pa tudi po lekarnah. Zunaj vjeti metulji namreč nimajo prave cene, ker se pri lovu navadno vedno poškodujejo njihova krila.

Budimpeštanske ženske se boje za svoje može!

Angleški pisatelj Maugham je napisal gledališko igro, ki je doživela povsod velik in sijajen uspeh, kjerkoli so jo igrali. To je igra »Breadwinner«. V tej igri je glavni junak mož, ki dela in gara noč in dan, da zasluži dovolj za razkošno življenje svoje žene in rodovine, za zahvalo ga pa žena še goljufa — dokler mu slednjič ne zmanjka potrpljenja, da vse svoje premoženje razdeli in — izgine!

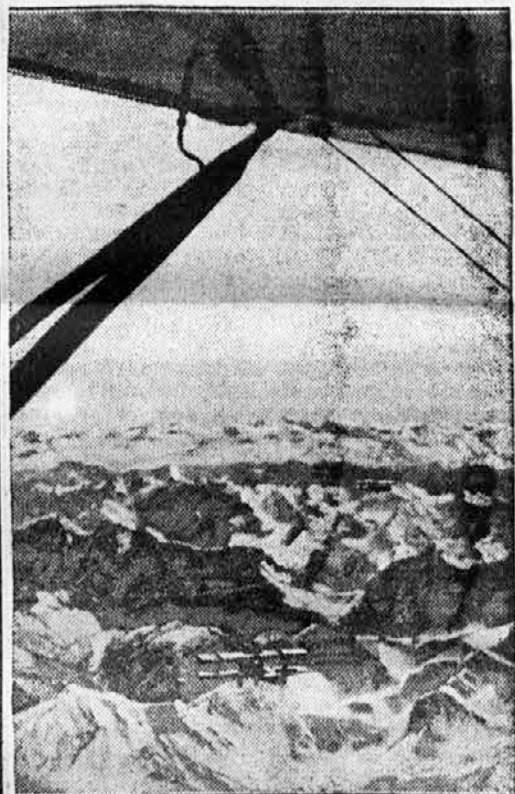
V igri sami pa se vprašuje mož, predno zapusti svojo potrpatno žensko: »Ali mora krava res vedno dajati mleko?«

To vprašanje je budimpeštanske žene in dekleta silno razburilo; tako razburilo, da so z neprestanimi demonstracijami res dosegle, da so igro z odra odstranili. Svojim možem pa so razsipe in potratne Budimpeštanke najstrožje prepovedale pogledat to igro, ker so se očitno bale, da bi se tudi njihovi možički začeli vpraševati: »Ali mora krava res vedno dajati mleko?« Neveste pa so pritiskale na svoje žene, naj ostajajo rajši pri njih doma, kakor pa da bi hodil k tej igri v gledališče, da se reveži ne bi preveč prestrašili pred možnostjo...

Na budimpeštanske zakonske može pa je igra vplivala tako blagodejno, da se bo nekaj sto mož dalo sodnijsko ločiti od svojih prepotratnih zakonskih polovic.

Mrtvi otroci na cestah

V velikem azijskem mestu Sanghaju so porabili (po uradnih poročilih) preteklo leto na ulicah nad 36.000 trupel. Med temi je bilo 24 tisoč trupel otrok. Sedaj so uredili posebno službo, da najeti ljudje vsak dan zjutraj pobirajo mrlične po cestah. Največ ljudi je pomrlo »naravne« smrti, večinoma od lakote, otroke pa so stariši enostavno pometali na ulico, ker jih niso mogli rediti. Mrlične pobirajo, da se kužne bolezni ne razširijo preveč. Sangaj šteje 3 milijone prebivalcev, ki pa žive večinoma v silni revščini, čeprav je Sangaj največje trgovsko mesto na Kitajskem.

Nova zrakoplovna linija Berlin—Monakovo—Rim

Na sliki vidimo prizor srečanja nad Alpami. Bavarski letalci se srečajo z italijanskimi.

Radio

Ljubljana, sreda 8. aprila:

Opoldanski program odpade. 18.00 koncert Radio-orkestra, 19.00 dr. Lojze Campa: Zurnalstika, 19.30 dr. Nikola Preobraženski: Ruščina, 20.00 Večer Radio-orkestra, 22.00 časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Ljubljana, četrtek, 9. aprila. 12.15 Plošče. 12.45 Dnevne vesti. 13.00 Čas, plošče, borza. 17.30 Otroška ura, Manca Komanova. 18.00 Plošče. 18.30 Drago Ulaga: Gimnastične vaje. 19.00 Dr. Reya: Klima Evrope. 19.30 Dr. Mirko Rupel: Srbohrvaščina. 20.00 Prenos ljubljanske opere. 22.30 Časovna napoved in poročila, napoved programa za naslednji dan.

Zagreb, 12.30 kuhinja, 17.00 pravljice, 18.00 poročila, 19.50 uvod k prenosu, 20.00 prenos iz Prage, 22.00 novice in vreme, 22.10 Zvočni film.

Zagreb, četrtek, 9. aprila. 12.20 Kuhinja. 12.30 Plošče. 13.30 Novice. 17.00 Balalažke. 18.00 Ruska glasba. 18.50 Novice. 19.20 Perutinarstvo. 19.50 Uvod k prenosu. 20.00 Prenos opere iz Ljubljane.

Beograd, 11.30 plošče, 12.45 radio orkester, 13.30 novice, 16.00 plošče, 17.00 narodni napevi, 17.30 citre, 18.00 ruska pesem, 19.30 »Kristusova tragedija v literaturi in umetnosti« (dr. Vitezic). 20.00 Glasbene napake, 20.30 ruska komorna glasba, 21.50 jugoslovanske pesmi, 22.20 novice, 22.40 večerni koncert.

Beograd, četrtek, 9. aprila. 11.30 Plošče. 12.00 Novice. 20.00 Zdravstvo. 20.30 Berlin. 22.30 Novice.

Praga, 16.30 »Magazine«, igra, 19.05 Mandoline in kitare, 20.00 Simfonični koncert češke Filharmonije.

Praga, četrtek, 9. aprila. 16.30 Komorna glasba. 19.15 Koncert v Brnu. 20.30 Filmski večer v Brnu. 21.30 Pianinski koncert.

65-letnica vojaške službe predsednika nemške republike Hindenburga

Dne 7. aprila slavi Hindenburg 65-letnico svoje vojaške službe. Slika nam kaže Hindenburga kot mladega poročnika leta 1866.

Prihod prvega italijanskega letala iz Rima v Berlin

Od desne na levo vidimo na sliki državnega podtajnika v italijanskem ministrstvu za letalstvo Ricciardi-ja, italijanskega poslanika v Berlinu Orsini-Baroni-ja in nemškega državnega tajnika Gutbroda.

Razglasi kraljevske banske uprave

VI. No. 29.055/1 104

Izpremema v imeniku zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Dr. Klepec Janko, zdravnik v Ljubljani, je bil vpisan v imenik Zdravniške zbornice za Dravsko banovino.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine v Ljubljani,
dne 5. decembra 1931.

VIII. No. 6964/1. 50—3—3

Razpis.

Reflektanti na koncesijo za perijodično prevažanje oseb z avtobusi na progi Novo mesto—Metlika se pozivajo, da — v kolikor niso tega že storili — najkasneje do 30. decembra 1931 vložijo zadevno prošnjo pri kr. banski upravi Dravske banovine, odd. VIII. v Ljubljani.

Opozarja se, da prihajajo v poštev le taki prošilci, ki nudijo tako v moralnem, kakor v gmoletnem pogledu zadostno jamstvo za redno izvrševanje obrta.

Kraljevska banska uprava Dravske banovine,
v Ljubljani, dne 30. novembra 1931.

Razglasi sodišče in sodnih oblastev

Nc II 107/30—6 77—3—2

Drugi edikt.

Ker je v tusodnem ediktu z dne 25. VII. 1930 opr. št. Nc II 107/30—2 določeni rok poteke, se v smislu zakona z dne 25. 7. 1871 d. z. št. 96 pozivajo vsi oni, ki bi bili vsled obstoja ali vsled knjižnega vrstnega reda vpisov v vložkih nove zemljiške knjige za davčno občino Mursko Soboto v sodnem okraju Murska Sobota tičočih se bremenitnih pravic, označenih pod b) gor. navedenega prvega edikta v svojih pravicah prikrajšani, naj vložijo svoje ugovore najkasneje do 30. junija 1932 pri okrajnem sodišču v Murski Soboti, ker bi sicer vpisi zadobili učinek zemljiškoknjižnih vpisov.

Če se ediktni rok zamudi, postavitve v prejšnji stan ni dopustna; tudi se omenjeni rok posameznim strankam ne sme podaljševati.

Višje deželno sodišče v Ljubljani, odd. II.,
dne 28. novembra 1931.

No I 219/31—5 105

Amortizacija.

Na prošnjo Kambiča Martina iz Prelogov pri Semiču se uvaža postopanje za amortizacijo nastopnih hranilnih knjižic: št. 2519 Mestne hranilnice ljubljanske v Ljubljani, št. 37.415 Kmetijske posojilnice ljubljanske okolice v Ljubljani, ki so baje zgorele.

Imetnik teh hranilnih knjižic se pozivlje, naj uveljavi svoje pravice v šestih mesecih od dne, ko se objavi ta oklic, ker bi se sicer po tem roku izreklo, da hranilne knjižice niso več veljavne.

Okrajno sodišče v Metliki, odd. I.,
dne 6. decembra 1931.

C I 267/31—2 120

Oklic.

G. Langus Valentinu, upokojenemu železničarju, nazadnje stanujočemu v Grobljah št. 81 pri Javorniku, je vročiti v pravdni stvari tožeče stranke Repovš Frančiške, stanujoče v Ljubljani, Kladezna ulica, ki jo zastopa dr. Brejc Janko, odvetnik v Ljubljani, zoper toženo stranko Langusa Valentina, up. žel., Groblje, radi 3400 dinarjev tožbo z dne 9. decembra 1931. C I 267/31—1.

Ker je bivališče toženca Langus Valentina, železničarja v Grobljah 81, neznan, se postavlja za skrbnika na čin g. kancelist Tumpelj Fran v Kranjski gori, ki ga bo zastopal na njegovo nevarnost in stroške, dokler se ne oglasi sam ali ne imenuje pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Kranjski gori,
odd. I., dne 9. decembra 1931.

A 293/31—7. 113

Oklic

s katerim se sklicujejo zapuščinski upniki.

G. Sajovic Janko, trgovec v Kranju, je umrl dne 23. novembra 1931.

Vsi, ki imajo kako terjatev do zapuščine, se pozivljajo, da napovedo in dokažejo svoje terjatve pri tem sodišču

dne 15. januarja 1932.
dopolndne ob 9. uri v sobi št. 8, ustno ali

pa do tega dne pismeno, sicer ne bi imeli upniki, ki niso zavarovani z zastavno pravico, nikakršne nadaljnje pravice do te zapuščine, ako bi zbog plačila napovedanih terjatev pošla.

Okrajno sodišče v Kranju, odd. I.,
dne 10. decembra 1931.

E 1861/31-10 123

Dražbeni oklic.

Dne 15. januarja 1932. ob enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin zemljiška knjiga d. o. S. tež. vl. št. a) 71, b) 149. Cenilna vrednost: a) 16.284 Din, b) 5715 Din. Vrednost pritikline: a) 1400 Din. Najmanjši ponudek: a) 13.268 Din, b) 4287 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 30. novembra 1931.

E 1859/31-14 125

Dražbeni oklic.

Dne 15. januarja 1932. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin zemljiška knjiga d. o. Paradiž. vl. št. 14. Cenilna vrednost: 38.450 dinarjev. Vrednost pritikline: 2660 Din. Najmanjši ponudek: 30.000 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 30. novembra 1931.

E 447/31-6 126

Dražbeni oklic.

Dne 15. januarja 1932. ob pol enajstih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 5 dražba polovice nepremičnin zemljiška knjiga Rajhenburg, vl. št. 59. Cenilna vrednost: 7000 Din. Najmanjši ponudek: 4668 dinarjev.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Sevnici, odd. II.,
dne 5. decembra 1931.

E 530/31-13 121

Dražbeni oklic.

Dne 18. januarja 1932. ob desetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 12 dražba nepremičnin: Hiša št. 72 v Stari vasi-Vidmu s poslopjem za kino in strojno delavnico in 8 zemljiškimi parcelami, zemljiška knjiga Stara vas-Videm, vl. št. 55.

Cenilna vrednost: 203.020 Din. Najmanjši ponudek: 135.347 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Brezicah, odd. II.,
dne 3. decembra 1931.

E 2337/30-14 124

Dražbeni oklic.

Dne 19. januarja 1932. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 6 dražba nepremičnin zemljiška knjiga d. o. Sedlašek, vl. št. 202 in 126.

Cenilna vrednost: skupna 16.542 Din. Najmanjši ponudek: 11.028 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Ptuj, odd. IV.,
dne 30. novembra 1931.

E 970/31. 109

Dražbeni oklic

Dne 20. januarja 1932. dopoldne ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 2 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Sv. Vid, vl. št. 37.

Cenilna vrednost: Din 60.970-90.
Vrednost pritikline: Din 9190-—.

Najmanjši ponudek: Din 52.893-92.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Marenbergu,
dne 21. novembra 1931.

E IX 3612/31—6. 117

Dražbeni oklic

Dne 27. januarja 1932. ob 10. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 11 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Recenj, vl. št. 12 in polovica vl. št. 14.

Cenilna vrednost: a) 410.175 Din, b) 7.348-35 Din.

Vrednost pritikline: 23.660 Din.
Najmanjši ponudek: 278.348-68 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,
dne 28. novembra 1931.

E 1081/31-10 119

Dražbeni oklic.

Dne 5. februarja 1932. ob devetih bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 1 dražba nepremičnin zemljiška knjiga Breški vrh, vl. št. 3, 19.

Cenilna vrednost vsake polovice je 44.793 Din, skupaj 89.586 Din. Vrednost pritikline: 6825 Din. Najmanjši ponudek: vsake polovice 29.862 Din, skupaj 59.724 dinarjev, varščina vsake polovice 2987 Din, skupaj 5974 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče na Prevaljah, odd. I.,
dne 9. decembra 1931.

A 151/31—3. 84—3—2

Oklic dedičem neznanega bivališča.

Kopušar Jožef, posestnik iz Ljubnega, nazadnje v Ameriki, je bil z dnem 1. januarja 1912. mrtvim proglašen. Poslednja volja se ni našla.

Zapustnikov sin Popušar Martin, čigar bivališče sodišču ni znano, se pozivlje da se tekom enega leta od danes naprej zglašijo pri tem sodišču. Po preteku tega roka razpravljala se bode zapuščina z ostalimi dediči in z gospodom Juvanom Ignacijem, ključavničarjem št. 33, ki se je postavil za skrbnika odsotnemu zapustnikovemu sinu Kopušarju Martinu.

Okrajno sodišče v Gornjem gradu, odd. I.,
dne 4. decembra 1931.

Vpisi v trgovinski register.

Vpisali sta se nastopni firmi:

1883 Sedež: Beltinci.

Dan vpisa: 3. decembra 1931.

Besedilo firme: Josip Fridrich.

Obratni predmet: Trgovina z mešanim blagom na drobno in trgovina z vseini vrstami žita na debelo.

Imetnik: Fridrich Josip, trgovec v Beltincih.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 3. decembra 1931.

Firm. 1022/31 — Rg. A III 200/1.

1884 Sedež: Maribor.

Dan vpisa: 26. novembra 1931.

Besedilo: Domača pletarna J. Kalisch,

Maribor.

Obratni predmet: trgovina s pletilnimi stroji, pletilnimi izdelki in pletilno prejo.

Imetnik: Kalisch Josip, trgovec v Mariboru, Trubarjeva ulica št. 2.

Prokura se je podelila Kluger Leopoldu, trgovcu v Mariboru, Strossmayerjeva ulica št. 13.

Podpis firme: Firma podpisujeta imetnik Kalisch Josip ali pa Kluger Leopold per procura.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 26. novembra 1931.

Firm 995/31 — Rg. A III 199/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih firmah:

1385 Sedež: Kočevje.

Dan vpisa: 12. decembra 1931.

Besedilo firme: »Kočevje«, tekstilna industrijska družba z omejeno zavezo.

Izbrisala se je prokura Šimek Josipa, dosedanjega uradnika te tvrdke radi izstopa iz službe.

Za firmo bo podpisoval odslej Horak Bohuslav sam kot družabnik in poslovodja.

Okrožno sodišče Novo mesto, odd. II.,
dne 12. decembra 1931.

(Firm. 375/31 — Reg. C I 78/4.)

1386 Sedež: Pettau (Ptuj).

Dan vpisa: 12. decembra 1931.

Besedilo: Adolf Rechnitzer's Söhne.

Dosedanji vpisi v nemškem jeziku se izpremenijo in se glasijo odslej:

Besedilo firme: Adolf Rechnitzer-ovi sinovi.

1387 Sedež: Ptuj.

Obratni predmet: Trgovina z deželniimi pridelki in sirovimi kožami domačih živali in divjačine.

Javna trgovska družba od 20. marca 1914.

Družabnika: Rechnitzer Mavro in Rechnitzer Bernhard, oba trgovca v Ptuj.

Za namestovanje upravičen: vsak obeh družabnikov zase.

Podpis firme: Lastnoročno pisano besedilo firme po enem od obeh družabnikov.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 3. decembra 1931.

Firm 1018/31 — Rg. A I 159/16.

1388 Sedež: Tezno-Maribor.

Dan vpisa: 26. novembra 1931.

Besedilo firme: Bratje Bacher in drug. družba z omejeno zavezo.

Kolektivna prokura se je podelila Schierzu Emilu, Picku Evgenu in Ehrenfestu Jožefu, zasebnim uradnikom, sedaj na Dunaju.

Prokuristi podpisujejo trdsko tako, da pristavijo skupno z enim poslovodjem pod kogarkoli napisano ali mehničnim potem natisnjeno besedilo tvrdke svoje ime s pristavkom p. pa.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru,
dne 26. novembra 1931.

Firm. 994/31 — Rg. C II 84/3.

Vpisi v združni register.

Vpisala se je nastopna zadruga:

1389 Sedež zadruga: Murska Sobota.

Dan vpisa: 3. decembra 1931.

Besedilo firme: Delavski dom v Murski Soboti, registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Obrat in predmet: Zadruga ima namen. pospeševati gospodarske koristi svojih članov, s tem da:

1. zgradi in upravlja delavski dom v Murski Soboti.

2. vzdržuje delavsko kuhinjo ter nudi svojim članom ceneno in tečno hrano.

3. nabavlja za svoje člane cenena živila ter druge gospodarske in gospodinjiske potrebščine.

4. vzdržuje zavetišče in prenočišče za potujoče delavce (člane) ter jim posreduje delo.

5. kupuje zase in za člane nepremičnine, premičnine, zlasti stavbni material, gradi zadržnikom stanovanjske hiše na svoj ali njihov račun ter jim v gospodarskih zadevah daje nasvete in pomoč.

6. prireja poučna, gospodarska, prosvetna in socialna predavanja ter izdaja zadnevne knjige in tiskovine.

Kolikor je potrebno za doseg te ciljev, stopa v stik tudi z nečlani.

Zadržna pogodba (statut) z dne 26. septembra 1931.

Opravični delež znaša 5 Din in se mora plačati takoj ob vstopu.

Vsak zadržnik jamči s svojim opravičnim deležem in pa še s trikratnim zneskom istega.

Oznaniila se izvršujejo z objavo na zadržni deski.

Načelstvo obstoja iz 5 zadržnikov.

Člani načelstva so:

1. Kerec Franc, vodja Borze dela v Murski Soboti (načelnik);

2. Kolenc Franc, kaplan in urednik »Novin« v Murski Soboti (podnačelnik);

3. Titan Josip, stud. med. iz Kroga pri Murski Soboti (tajnik);

4. Bakan Josip, prefekt Dijaškega konvikta v Murski Soboti (blagajnik);

5. Pintarič Josip, poštni uradnik v Murski Soboti (odbornik).

Pravico zastopati zadrugo ima: načelstvo.

Podpis firme: Besedilo firme podpisuje: jeta skupno načelnik in še en član načelstva.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 3. decembra 1931.
Firm. 1016/31 — Zadr. V 24/1.

Vpisale so se izpremembe in dodatki pri nastopnih zadru-
gah:

1990 Sedež: Fokovci.

Dan vpisa: 26. novembra 1931.

Besedilo: Kmetijska hranilnica in posojilnica v Fokovcih, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Izbrisi se dosedanjim članom načelstva Lip-pai Vincenc, vpiše pa novoizvoljeni član načelstva Lepoša Ludvik, posestnik v Fokovcih št. 79.

Zadruga pravila so se izpremenila v § 38.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 26. novembra 1931.
Firm. 1003/31 — Zdr. III. 67/6.

1391 Sedež: Studenci pri Mariboru.

Dan vpisa: 26. novembra 1931.

Besedilo: Kmetijsko ekonomsko društvo v Studencih pri Mariboru, registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Po sklepu obnove zboru z dne 15. novembra 1931. se je zadruga razdružila in prešla v likvidacijo.

Likvidator: Zunkovič Mate, poslovođa v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 44.

Likvidacijska firma: Kmetijsko ekonomsko društvo v Studencih pri Mariboru, registrovana zadruga z neomejeno zavezo, v likvidaciji.

Podpis firme: Likvidator podpisuje likvidacijsko firmo samostojno.

Okrožno kot trgovsko sodišče v Mariboru, dne 26. novembra 1931.
Firm. 999/31 — Zdr. IV 82/9.

Konkurzni razglasi

S 26/27—139. 116
1392

Posebni ugotovitveni narok.

Prezadolženka: »Panonija«, osrednja gospodarska zadruga v Mariboru.

Za preskušanje naknadno prijavljene terjatve državnega zaklada kraljevine Jugoslavije v znesku 130.000— Din se odredi narok na 29. decembra 1931. ob po 12. uri pri podpisnem sodišču, soba št. 84.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 11. decembra 1931.

S 12/31—32 122
1393

Razglas.

V konkurzni zadevi Šterna Arnolda trgovca v Puconcih, se vrši obči ugotovitveni narok dne 12. januarja 1932. ob 10 uri pri okrajnem sodišču v Murski Soboti, soba št. 19.

Okrajno sodišče v Murski Soboti, odd. I., dne 8. decembra 1931.

Sa 30/31—3 107
1394

Poravnalni oklic.

Otvoritev poravnalnega postopanja o premoženju Stössla Simona, javnega družabnika tvrdke Maks Stössl v Celju. Poravnalni sodnik: dr. Josip Dolničar. Poravnalni upravitelj: dr. Pintar Rihard, odvetnik v Celju. Narok za sklepanje poravnave pri tem sodišču, soba št. 2, dne 25. ja-

nuarja 1932. ob 11:30. Prijavni rok do 20. januarja 1932. Poravnalna kvota 40%.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 12. decembra 1931.

Sa 31/31—3 108
1395

Poravnalni oklic.

Otvoritev poravnalnega postopanja o premoženju Stössla Ignaca, glavnega družabnika tvrdke Maks Stössl v Celju.

Poravnalni sodnik: dr. Dolničar Josip. Poravnalni upravitelj: dr. Pintar Rihard, odvetnik v Celju.

Narok za sklepanje poravnave pri tem sodišču, soba št. 2, dne 25. januarja 1932. ob 11:30 uri.

Prijavni rok do 20. januarja 1932. Poravnalna kvota 40%.

Okrožno sodišče v Celju, odd. I., dne 12. decembra 1931.

Sa 21/31—10 118
1396

Konec poravnave.

Poravnalno postopanje Müller Riharda, trgovca v Slovenski Bistrici je končano.

Okrožno sodišče v Mariboru, odd. III., dne 10. decembra 1931.

Razglasi raznih uradov in oblastev

128—3—1

Razglas o licitaciji.

Sresko načelstvo Maribor levi breg— tehnični razdelek razpisuje za prevzem gradbenih del pri gospodarskih in stanovanjskih poslopih v splošni bolnici v Mariboru

II. javno pismeno ofertno licitacijo v skrajšanem roku na dan 4. jan. 1932. ob 11. uri dopoldne.

v sobi št. 51/II. tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu v Mariboru. Pojasnila in ofertni pripomočki se dobijo med uradnimi urami v sobi št. 47. Ponudbe je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) na celotne, uradno odmerjene proračunske zneske, ki znašajo za posamezne vrste del:

a) gospodarsko poslopje:

1. ključavničarska dela	3.720—	Din
2. pleskarska dela	2.603.32	>
3. slikarska dela	736.16	>
4. steklarska dela	1.687.80	>
5. instalacija vodovoda	11.250—	>

skupaj 19.997.48 Din

b) Stanovanj, poslopje, delavnice itd.:

1. pleskarska dela	4.521.60	Din
2. slikarska dela	3.459.32	>
3. steklarska dela	3.275.46	>
4. instalacija vodovoda	22.990—	>

skupaj 34.246.38 Din

Podrobnosti razpisa o licitaciji za predmetna dela so razvidne iz razglasa v »Službenih novinah« in na razglasnih deskah tehničnih razdelkov pri sreskih načelstvih v Mariboru, Celju, Varaždinu in Ljubljani ter pri mestnem načelstvu v Mariboru.

T. No. 1787/65 sreskega načelstva za Maribor levi breg.

V Mariboru, dne 15. decembra 1931.

66—3—3

Razglas o licitaciji.

Radi neuspeha prve licitacije za elektroinstalacijska dela v hiralnici v Ptuj razpisuje sresko načelstvo Maribor levi breg, tehnični razdelek

II. javno pismeno ponudbeno licitacijo v skrajšanem roku na dan 21. decembra 1931 ob 11. uri v sobi št. 51/II. tehničnega razdelka pri sreskem načelstvu Maribor levi breg.

Pojasnila in ofertni pripomočki se dobe med uradnimi urami v sobi št. 44. Ponudbe

je predložiti v obliki enotnega popusta v odstotkih (tudi z besedami) na celotni uradno odmerjeni proračunski zneski ki znaša Din 24.359.

Podrobnosti razpisa o licitaciji so razvidne iz razglasa v »Službenih novinah« ter na razglasnih deskah sreskih načelstev v Mariboru, Celju, Ptuj, Varaždinu in Ljubljani, pri mestnem načelstvu v Ptuj in kralj. banski upravi v Zagrebu.

T. No 1762/89.

Sresko načelstvo v Mariboru levi breg, dne 7. decembra 1931.

No. 5392/1/31. 114

Obvestilo.

Sresko sodišče v Konjicah je obsodilo Kokola Antona, pos. roj. 6. junija 1887. v Keblju, pristojnega v občini Kot, srez konjiški, radi prestopka § 166. kaz. zakona s pravomočno obsodbo z dne 10. junija 1931, Kps. 45/15/31, med drugim na prepoved obiskovanja gostiln za dobo šestih mesecev.

Ta prepoved je stopila v veljavo dne 10. julija 1931. in ima moč do dne 10. januarja 1932.

Po določilu § 268 k. z. se kaznuje z zaporom 6 mesecev in v denarju do 5.000— dinarjev vsakdo, in to ne samo gostilničarji in kavarnarji, ki, vedoč za prepoved po § 55 k. z., postrežejo takim osebam z alkoholnimi pijačami.

Sresko načelstvo v Konjicah, dne 4. decembra 1931.

No. 5888/1/31. 115

Obvestilo.

Sresko sodišče v Konjicah je obsodilo Plavca Janeza, delavca, roj. dne 11. aprila 1906. v Ločah, pristojnega v občini Loče, srez konjiški in stanujočega v Zbelovski gorci št. 26, obč. Zbelovo, radi prestopka § 166 kaz. zakona s pravomočno obsodbo z dne 5. avgusta 1931, Kps 99/31/10, med drugim na prepoved obiskovanja gostiln za dobo enega leta.

Ta prepoved je stopila v veljavo dne 5. avgusta 1931. in ima moč do dne 4. avgusta 1932.

Po določilu § 268 k. z. se kaznuje z zaporom 6 mesecev in v denarju do 5.000— dinarjev vsakdo, in to ne samo gostilničarji in kavarnarji, ki, vedoč za prepoved po § 55 k. z., postrežejo takim osebam z alkoholnimi pijačami.

Sresko načelstvo v Konjicah, dne 4. decembra 1931.

Opr. št. 910/6—31. 103

Obvestilo delodajalcem

o zvišanem tarifu za zavarovanje proti boleznim.

Okrožni urad obvešča vse prizadete, da je Ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje za rešitvijo St. broj 56.077 z dne 24. novembra 1931. zvišalo za nekatere okrožne urade bolniški tarif od 6% na 7%, za področje Okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani pa od 6% na 6.5% dnevne zavarovane mezde.

Zvišani tarif velja od 1. decembra 1931. Delodajalci smejo odtegniti od delavskih plač po mezdnihih razredih od 1. decembra 1931. dalje:

dnevno: I. Din 0.21, II. 0.30, III. 0.35,
IV. 0.43, V. 0.52, VI. 0.62, VII. 0.74, VIII. 0.89, IX. 1.06, X. 1.26, XI. 1.48, XII. 1.78;
tedensko: I. Din 1.22, II. 1.78, III. 2.13, IV. 2.57, V. 3.11, VI. 3.73, VII. 4.44, VIII. 5.33, IX. 6.40, X. 7.55, XI. 8.88, XII. Din 10.66.

Za vajece znaša stalni mesečni bolniški prispevek Din 10.40.

Prispevki za nezgodo, borzo dela in delavsko zbornico se niso zvišali.

Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani, dne 11. decembra 1931.

Narodna banka kraljevine Jugoslavije.

Stanje 8. decembra 1931.

Aktiva. Dinarjev

Metalna podloga	2.137.477.721.70	(- 22.422.760.70)
Devize, ki niso v podlogi	91.387.908.56	(+ 2.227.818.—)
Kovani novci v niklu	37.096.728.53	(+ 459.415.35)
Demonetizirano srebro	33.907.917.55	
Posojila	2.170.146.897.44	(+ 8.932.781.90)
Vrednostni papirji	27.420.000.—	
Prejšnji pred-ujmi državi	1.824.764.046.60	(+ 105.500.01)
Začasni pred-ujmi gl. drž. blagajni	275.000.000.—	
Vrednosti rezervn. fonda	96.154.193.18	
Vrednosti ostalih fondov	4.180.817.73	
Nepremičnine	147.126.985.13	(+ 329.479.90)
Razna aktiva	53.755.958.15	(+ 1.157.477.76)
	6.898.359.174.57	

Pasiva

Kapital	180.000.000.—	
Rezervni fond	100.407.452.78	(+ 293.135.37)
Ostali fond	4.318.295.46	(+ 8.661.70)
Novčani v ob- toku	5.273.147.755.—	(+ 33.952.085.—)
Obveze na pokaz	482.485.529.35	(- 69.139.453.36)
Obveze z rokom	740.178.543.09	(+ 21.805.363.26)
Razna pasiva	117.821.589.89	(+ 3.869.930.25)
	6.898.359.174.57	
Obtok in obveze	5.755.633.284.35	
Celotno kritje	37.13%	
Kritje v zlatu	30.54%	
Obrestna mera:		
po eskomptu	7½%	
po lombardu	9%	

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje na dan 28. decembra 1931. dobavo

3000 kg bencina 725/730.

Pogoji se dobe pri podpisani.

Direkcija državnega rudnika Velenje.

*

Razpis.

Direkcija državnega rudnika Velenje razpisuje za dan 28. decembra 1931. ob 11. uri dopoldne dobavo 165 m² šip z mrežasto vlogo 8 mm deb. 100×225 cm.

Pogoji pri podnisanu.

Direkcija državnega rudnika Velenje.

Razne objave

Razglas o licitaciji.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. ž. razpisuje za dobavo cevi in armatur za vodovod v Ponikvi ob j. ž.

II. javno pismeno ponudbeno licitacijo na dan 7. januarja 1932. ob 11. dop. v sobi občinskega urada na Ponikvi ob j. ž. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo pri Vodovodni zadrugi.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsote odobrenega proračuna, ki znaša 186.276 dinarjev.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglasa o licitaciji v »Službenih novinah« in na razglasni deski tehničnega oddelka.

Vodovodna zadruga v Ponikvi ob j. ž. reg. zadruga z omejeno zavezo. V Ponikvi, dne 15. decembra 1931.

*

Objava.

Izgubil se je certifikat parnega kotla tovarniške št. 8963 last tvrdke Tomšič Viktor ml., lesne industrije v Teharjih ter ga s tem proglašamo neveljavnim.

Tomšič Viktor s. r., lesna industrija in stolarna Teharje.

Za „Službeni list kraljevske banske uprave Dravske banovine“

znaša naročnina: mesečno Din 16—, četrtletno Din 48—, polletno Din 96—, letno Din 192— in se moraplačevati vedno naprej.

Na »Službeni list« se lahko naroči vsakdo!

List objavlja vse za Dravsko banovino veljavne zakone in kraljevske uredbe, uredbe osrednje vlade, banove uredbe, okrožnice kraljevske banske uprave, razne občeveljavne odredbe, razne objave iz »Službenih novin«, izpremembe v osebju itd.; razen tega pa še vpise in izbrise v trgovinskem in zadrugnem registru, dražbene in druge sodne oklice, licitacije, razpise služb in razne objave.

List je važen za vsakogar: trgovca, obrtnika, občine, šole, razna društva, podjetja itd.

Upravništvo »Službenega lista« kraljevske banske uprave Dravske banovine v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23.

Izdaja kraljevske banske uprave Dravske banovine. Urednik: Pohar Robert v Ljubljani.

Tiska in zalaga: Tiskarna »Merkur« v Ljubljani; njen predstavnik: O. Michalek v Ljubljani.